

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vnaš dan zvečer izvenredno modro in praznično.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvale vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Zadnji poskus.

Dunaj, 5. junija.

Nad Dračem je proglašeno obredno stanje. Oficijsko poročilo dodaje sicer, da je položaj neizpremenjen, vendar naj temu verjame kdor hoče. Proglasitev obrednega stanja nad edinim mestom, kjer se je dosedaj čutil knez Wied v senci avstrijskih in italijanskih bojnih ladij še nekoliko varnega, je dokaz, da se situacija v Albaniji takorekoč od ure do ure slabša in da je vstaško gibanje moralo izzvati opasne odmeve v neposredni okolici knezove palače. Ker so se pogajanja med kontrolno komisijo in vstaši popolnoma razbila je pričakovati vsak dan občega navala na Drač.

S tem zadobiva vprašanje, kaj bo s knezom, neposredno aktualnost. Senzacionalne vesti, da je knez Wied že odločen, da resignira in da se je večina velesil celo že spoprijaznila s kandidaturom kakega Mohamedanca pa so vendarle preuravnjene.

Knez Wied je marveč evropskim kabinetom sporočil, da hoče na svojem mestu vztrajati in da prostovoljno ne namerava resignirati. Avstrijska in italijanska vlada ste povrhu napele vse strune, da pridobite velesile za internacionalno akcijo, ki bi edina mogla prožiti nado na pacifikacijo nove države in bila obenem najboljša garancija, da si Italija in Avstrija v Albaniji ne pridete nevarno v las. Avstrijsko - italijanski predlogi, da se odpošlje v Drač internacionalni detašmali pa niso imeli uspeha. — Ne le tripleententa, temveč tudi Nemčija, ki se zdi da cenijo kosti svojih vojakov nekoliko bolj kakor pa naši državniki, so predlagano akcijo odklonile.

Apel kneza Wieda pa vendar ni ostal brez uspeha. Evropski kabineti so se nekoliko moramo angažirali, ko so sankcionirali knežjo čast bivšega nemškega stotnika in mu torej niso mogli odreči vsake podpore. Za nje pa je bilo še nekaj drugega merodajno. Albanske homatije so pričele vzbujati tudi na ostalem Balkanu gotove odmeve, v Makedoniji so se pojavile zopet čete, Srbija, Crna gora in Grška so postale nerovne in končno je avstrijsko - italijanska rivaliteta v Albaniji pričela skrbeti vse one, ki bi bili pri event. odkritemu izbruhu avstrijsko - italijanskega spora sami angažirani. Albanska afera ne sme postati jedro novih internacionalnih konfliktov in kal kake velike konflagracije — to je za evropske velesile glavno načelo, kateremu podreja tripleententa tudi svoje veselje nad razvojem avstrijsko - italijanskih diferenc.

V smislu tega naziranja pride torej do napovedane internacionalne brodogovne demonstracije ob albanski obali oziroma pred Dračem. Italijanskim in avstrijskim vojnim ladjam se v kratkem pridruži po ena angleška in nemška ter morda tudi francoska in ruska. Vojaštva te vojne ladje ne bodo izkrcale, ker perhorrescirajo tako tripleententa, kakor tudi Nemčija poseganje v notranje albanske zadeve, pač pa naj nudijo plavajoči reprezentanti velesil knezu Wiedu potrebno dejansko in moralno zaslombo, ako si hoče, kakor izjavlja, res ustvariti novo pozicijo ter poskusiti, da se v svoji državi vzdrži. Smatrati je, da hočejo velesile s svojo brodogovno akcijo zasigurati knezu Wiedu čas in prilagodnost za tak poskus. Nasvetovale so mu, da naj si čim najhitreje sestavi malo, zanesljivo armadico, morda 1000 mož, s katero naj poskusi svojo srečo. Brezdvomno je, da so velesile odločene skrbeti toliko časa, da si knez priskrbi potrebno oboroženo oporo, čuvati nad njegovo varnostjo; topovi pred Dračem usidranih bojnih ladij bodo pač skrbeli za to, da se vstaši v tem času mesta ne polastijo. Situacija se da označiti s primerom: Evropa pomaga knezu Wiedu še enkrat na konja, ker zatrjuje da hoče jahati in da ne bo več padel. Gre torej za nekakšen »zadnji poskus«, pri katerem hočejo sodelovati tudi velesile.

Kakšen uspeh bo ta poskus imel, to je več kakor negotovo. Popoldan javljajo, da je situacija v samem Draču tako opasna, da so diplomati knezu resno nasvetovali, naj se preseli v Skader. Ako Wied to res stori, potem je smatrati njegovo pozicijo za popolnoma izgubljeno, kajti preselitev v Skader pod okrilje internacionalne posadke bi bila še hujša kompromitacija, kakor prvi beg na »Misurato«.

Oben zakonitih določil ima ženska, če pride stvar pred sodišče, od svojega bivšega ljubimca stokrat ugodnejše stališče, ker se jo zasliši navadno kot pričo nasproti ljubimcu, ki nastopa le v vlogi stranke ali obdolženca; to, izjemno stališče nezakonske matere, oziroma takozvane zapeljance ustanavlja za žensko pač nekoliko preveč prilike za zlorabo obeh zakonitih določil. Pravde radi nezakonskega očetovstva so jako pogoste in čisto mora tudi kazenski sodnik razpravljati o ovadbah radi zapeljance. In le premnogokrat se izkaže, da je nezakonska mati, oziroma »zapeljanka« poskusila zlorabiti eno ali drugo prej omenjenih zakonitih določil, da bi iz svojega bivšega ljubimca iztisnila večjo denarno žrtev ali se pa nad njim maščevala. Često-krat se ji to tudi temeljito posreči, ker so slučaj, v katerih požene sodišče z dolgim nosom domov nezakonsko mater, oziroma »zapeljanko«, zelo maloštevilni in to največ radi izjemno ugodnega stališča ženske v takih civilnih pravih, odnosno kazenskih pravih. Z ozirom na te stvarne pomisleke proti umestnosti obeh zakonitih določil mora biti sodnik v pravih radi nezakonskega očetovstva posebno pozoren tedaj, kadar ima na eni strani nezakonsko mater, ki jo je bog obdaril s širokim srcem, na drugi strani pa imovitega

in če Wied ostane, če res organizira svojo armadico, če se res najde 1000 Albancev, ki bi mogli vsaj za par mesecev obvarovati zvestobo, če se obdrži v Draču, kaj je s tem pridobljeno? Za Albanijo ni glavno, da ji ostane knez Wied, temveč glavno je, da se posreči pacificirati divja plemena, ki se še dvigajo širom nove države ter so danes edini fakični gospodarji Albanije. Brez pomoči od zunaj brez zanesljivih modernih vojnih čet, brez podrobno organiziranega vojaškega režima se ta glavni in najvažnejši cilj ne da doseči. Albanija ni Drač. Dosedanji ukrepi Avstrije in Italije, evropskih velesil so je majhna paliativa, korenito razrešenje albanskega vprašanja zahteva povsem druge mere. Ako naj Albanija obstoja potem je (to se mora odkrito priznati) obsežna okupacija celega ozemlja neobhodno potrebna. Evropa na to okupacijo ne bo pristala, in tako se vračata Avstrija in Italija zopet k usodnemu vprašanju ali se naj same lotite dalekosežnega podvzeta. Na Dunaju in v Rimu vedo, kakšne bi bile posledice...

Sedanje homatije v Albaniji so za Evropo neprijetne, toda mnogo važnejši, kakor njih neposredni efekt glede kneza Wieda je njihov pomen kot simptom za one nevarnosti, ki jih skriva bodočnost nesrečne male države ob Adriji za — Avstrijo in Italijo, za celo Evropo.

Uvidevajo samoprevaro.

Pred tremi, štirimi leti je bila v klerikalnem časopisu na dnevnem redu pesem, da se je napredna stranka že vlegla na smrtno posteljo in da je vsak trenutek pričakovati, da ji zapoje mrtvaški zvon in da izdahne svojo dušo.

Nastopali so takrat že razni klerikalni grobarji, ki so se že z vso resnostjo, ki je lastna naivnim in bedastim ljudem, pripravljali, da se nauče zapeti rekvijem.

No, v zadnjih letih, zlasti pa v zadnjem času, je to hripavo kričanje črnih gavranov sumljivo potihnilo. Nič več ne pojo mrtvaških pesmi in nič več se ne pripravljajo, da bi se vsedli na mrlja, katerega skorajšnja smrt so toli željno in koprneče

pričakovali, a je v svojo veliko razočaranje niso pričakali.

Izkazalo se je tudi tu, da je neutešljivo koprneje po onem trenutku, ko klerikalna stranka ne bo več imela nobenega resnega nasprotnika, ki bi ji grenil življenje. Imelo sugestivno moč, da so se jeli klerikalci sami sebe varati v prepričanju, kakor da imajo pred sabo v napredni stranki ranjenca, kateremu je treba zadati samo še par vbodljajev, da izdahne za veke.

V tem mnenju so živeli. Ker jim pa ta navidezno naravni proces ni napredoval tako hitro, kakor bi si to želeli, so ga hoteli pospešiti z nasilnimi sredstvi.

Jeli so divjati in s silo vdušiti vsak pojav naprednega življa.

Oznajali so političen, gospodarski in družaben bojkot naprednjakov in eden izmed klerikalnih apostolov je celo proglasil načelo, da je treba naprednjake enostavno pobiti, ako že ne gre drugače. In pričela se je borba na življenje in smrt.

Dokaj časa že traja ta borba, a končana še vedno ni, dasi so klerikalci napeli vse sile, da strmoglavijo na tla zadnjega naprednega bojovníka in mu odrobijo glavo.

Toda v zadnjem času jim je jela omahovati desnica; opazili so, da so se jim opasno jele redčiti bojne vrste, dočim se množijo nasprotniki, kakor bi rasli iz tal.

Ostrmeli so in jeli premišljevat. Odkod te vedno nove množice, ki stopajo na bojno poljano? Ali je to resnica, ali je samo halucinacija?

Prišlo se deželnozbornske volitve. Računali so s povsem lahko zmago, z odporom, o katerem ni vredno niti govoriti. Pa so doživeli ofenzivo, energičen naskok, katerega je zmogel samo krepak, povsem zdrav organizem. Z naporom vseh svojih sil so odbili napad in ubranili svoje pozicije.

Sedaj jim je padla mrena z enega očesa in jeli so razmišljati in preudarjati, ako se morda vendarle niso zmotili v svojih diagnozah, v katerih so tolikokrat že napovedovali napredni stranki propad in pogin.

Nadomestna državnozbornska volitev na Notranjskem jim je snela mreno še z drugega očesa.

Sedaj so spregledali popolnoma in s strahom zazrli svojo — samo-

prevaro in na tej samoprevari slo-nečo napačno taktiko.

»Slovenec« je zastokal in zajokal kakor Jeremija na razvalinah jeruzalemskih, Terseglav pa je napisal dolg strankarski konfiteor, poln kesa in samoobtožb.

In ta konfiteor je izzvenel v bo-lesten vzklík in vzdih: »Sami sebe smo varali in v samoprevari smo rabili napačno orožje!«

Nasprotniki nismo uničili, nismo ga ugonobili, pač pa smo mu dali priliko, da se je ojačil in okrepil, in sicer tako silno, da je nas strah že pred bližnjo bodočnostjo. V temeljih je treba izpremeniti taktiko, ne kot rjoveči levi, kakor pohlevna jagnjeta je nam treba nastopati.

In zdi se res, kakor da bi klerikalci vsaj navidezno hoteli izpremeniti svojo taktiko.

Volkovi hočejo obleči ovčje kože, da bi se tako priplazili in vtihotapili v napredno stajo in raztrgali napredno čredo.

Pred dolgimi leti bi se jim morda to posrečilo, ko naši ljudje še niso dobro poznali klerikalnih volkov. Sedaj pa jih poznajo predobro in jih razločujejo tudi, ako zlezajo v ovčjo kožo.

Zato bo tudi eventualna nova klerikalna taktika prav tako malo izdala, kakor stara.

Napredna misel živi, se krepi in ni več daleč čas, ko si pribori tudi v Slovincih tisto veljavo, ki jo mora imeti v narodu, ki je za napredek in kulturo tako sprejemljiv, kakor je slovenski.

Važen dan.

V Ljubotomeru, 1. junija 1914.

(Konec.)

Dr. K u k o v e c na kratko ome-nja zgodovinski razvoj obrtništva. Že pred stoletji so imeli obrtniki posebne predprave in so postali nositelji vsega blagostanja, kar se danes opazi osobito na Angleškem. Iz obrti je postala industrija, to je prineslo seboj trgovino. Angleški narod je prišel na podlagi obrtniške pridnosti in iznajdljivosti do gospodstva sveta. Tudi danes tvorijo obrtniki poseben, važen stan. To je izraženo tudi v obrtnem zakonu. Toda razmere glede življenja in borenja za kruh so se

LISTEK.

„Tudi — zapeljivec“.

Luigi Calco.

Mnogo, mnogo se je pisalo že stvarnih člankov o umestnosti § 506. našega kazenskega zakona in o umestnosti § 163. našega občnega državlanskega zakonika. Oglašali so se možje, pravniki svetovnega slovesa, ki so se odločno izjavljali proti umestnosti obeh zakonitih določil, ker dajeta preveč pravic ženskam in odpirata vsled tega na stežaj vrata izsiljevanju in krivični slepariji. Po določilu § 163. obč. zak., ki nam nudi zakonito podlago za ugotovitev nezakonskega očetovstva, je namreč nezakonski materi dano na prosto voljo, da izbira in tudi izbere očeta svojemu nezakonskemu plodu. Po določilu § 506. kaz. zak., ki naj bi ščitil javno pravnost in preprečeval zapeljivanje žensktva pod nedopolnjeno obljubo zakona, je pa zopet takozvani zapeljanki prepuščeno, da svojega ljubimca, če jo je zapustil, ovadi kazenskemu sodišču in če svoje trditve o zapeljanju potrdi še kot priča, spravi tudi v zapor. Po

toženca, ki je napravil znanje z nezakonsko materjo le nekako mimogrede. V kazenskih slučajih po § 506. kaz. zak. se mora pa brez izjeme kazenski sodnik vedno do cela poglobiti v stvar in mora biti vsako površno razpravljanje že a priori izključeno, ako se hoče slučaj razrešiti s pravično sodbo.

Te misli rojijo človeku po glavi, če prelistava neke kazenske spise iz leta 1906, ki imajo za predmet ravno ovadbo pod nedopolnjeno obljubo zakona »zapeljane« deklice proti bivšemu njenemu ljubimcu. Ako so te misli upravičene ali ne, ako so zgoraj omenjeni pomisleki proti določilu § 506. kaz. zak. utemeljeni ali ne, presodi naj se iz tega, nedvomno zelo poučnega kazenskega slučajja samega.

Stanko Medved je bil železniški poduradnik z jako lepim številom službenih let in tudi s primernimi službenimi dohodki. Bil je še samec v najboljši moški dobi.

Jeseni leta 1903 so imeli železničarji v neki ljubljanski gostilni strokovno zborovanje, katerega se je s svojimi tovariši udeležil tudi Stanko Medved. Ker so se sešli na zborovanje razni stari tovariši in prijatelji, ki se že dolgo časa niso videli, so po končanem zborovanju še nekoliko posedeli pri kozarcu vina, da si ožive razne skupne spomine. Ob teh spo-

minih in sladkem vinu so postali veseli in razposajeni, najvselejši med njimi je bil pa Stanko Medved.

Ko mu je stopilo vino v glavo, postal je podjeten in si za predmet svoje podjetnosti izbral mlado natakaro, ki je bila za tisti večer najeta. Beseda je dala besedo in ker mlada natakara ni zametavala Medvedovih precej jasnih šal, bila sta si skoro dobra prijatelja.

Pri razhodu se je Medved ločil od svojih stanovskih tovarišev in ponudil mladi natakari svoje spremstvo do njenega doma, s čemer je bila ta takoj zadovoljna. Krenila pa nista naravnost domov, temveč sta spotoma še obiskala razne kavarne, da sta si ogledala nekoliko ljubljansko nočno življenje.

Ko sta zapustila zadnjo kavarano, pa tudi še nista obrnila svojih korakov proti njenemu stanovanju, temveč se šla ob lepi mesečini, ki je čarobno razsvetljevala našo belo Ljubljano, še nekoliko sprehajati po samotnih Prulah. Nočni sprehod po Prulah ju je nekoliko utrudil. Vsled tega sta se vsedla v travo in molče opazovala, kako se je svet blede lune zrcalil na leni Ljubljani. Tajinstvena tihoča, ki ju je obkroževala, romantična mesečina, ki se je razlivala po vsi okolici, je začela skoro učinkovati na molčeča samotnika in ne da bi spregovorila besedo, darovala

sta svoj prvi dar na žrtvenik boginje Venere...

Na ta ponočni intermezzo pri luninem svitu in ob bregovih lene Ljubljane že zdavnaj Stanko Medved ni več mislil. Morebiti bi bil izginil popolnoma iz njegovega spomina, če ga ne bi čez več mesecev počakala nekoč mlada natakara, ko je šel iz službe in ga nagovorila. Stanko Medved se v prvem hipu niti ni mogel domisliti, od kod ga pozna mlada ženska. Se le, ko mu je obudila spomin na gaiančni dogodek na Prulah, jo je spoznal. Spremila ga je do njegovega stanovanja, da je odločil svojo stvar, potem pa on njo v gostilno, kamor sta se podala na malo okrepčilo. Po odhodu iz gostilne sta pa obnovila svojo intimno znanje.

Odslej sta večkrat prišla skupaj, ker je mlada ženska čestokrat počakala Medveda na železnici. Prišel je še celo parkrat na njeno stanovanje, da se je spoznal z njeno materjo in sestro. Čeprav je bilo pa njuno znanje cel čas intimno, ker je bila njegova ljubica tako krotka, da je kar iz roke jedla, vendar o tem ni bilo nikdar govora, da naj bi se to znanje končalo legitimno pred cerkvenim oltarjem in to tem manj, ker je Medved skoro prišel do ne preveč prijetnega spoznanja, da ima njegova ljubica zelo široko srce in da on nikakor ni edini, ki kraljuje v njenem

pri obrtništvu temeljito spremenile, in sicer na slabše, zato je tem nujnejše, da vsi, ki uvidevajo veliko važnost obrtništvu za naše narodno življenje, pomagajo odbijati krivice, ki jih pripravljajo sovražniki obrtništvu. Obrtni red ima jasne predpise, ki govorijo proti fušarstvu. Nekaj nečuvenga za naš čas in pa za naš slov. narod, nekaj sramotnega se je zgodilo v deželnem zboru štajerskem, da se je proti tem načelom delalo. V Gradcu je bil pripravljen udarec proti stavbniškemu obrtništvu. V imenu kmeta in bojda v korist kmetom naj bi se predpisali, ki veljajo za obrt, ne uvaževali (Ogorčenje). Zahtevalo se je, da bi smeli na deželi stavbniška dela izvrševati tudi ljudje, ki niso mojstri. Na prvi hip se vidi to kot za kmečko ljudstvo potrebno in koristno, škodljivo pa je za vas, tesarji in zidarji in vi vzpričo nameranih krivic ne smete molčati. Klerikalni poslanci so pomagali delati proti vam (Sramota! Veliko ogorčenje). Če hočete na svojo bodočnost računati, potem bodele nastopili danes vsi složno proti svojim škodljivcem. Tudi obrtniki in nestavbenih strok, kajti kar se je danes zgodilo proti tesarjem in zidarjem, to se v prihodnje lahko zgodi tudi proti kovačem in drugim obrtništvu. (Tako je! Res je!) Vaš predsednik je danes rekel, da je sam kriv, kdor ima usta, pa ne govori. Ta krivda zadene tudi njega, ker ni takrat, ko se je šlo za navedene zadeve v deželnem zboru, takoj sklical obrtnikov na shod, kjer bi se bilo odločno protestiralo proti storjenim sklepom dež. zbora. Zmiraj se je treba oglašati, kadar gre za vaše koristi. Razne misli so se danes izrekle. G. Franchetti je nasvetoval društveno organizacijo obrtništvu, da si bo le-to tudi na politično življenje pridobilo vpliva po nemškem vzorcu. Gosp. Volk pa se je izrazil ravno nasprotno, obrtnik naj nima nič opraviti s »strankarstvom«. Pritrdim, da obrtna zadružna organizacija ne sme imeti s strankarstvom ničesar opraviti. Tudi za narod se bo v tej organizaciji z nepristranskim delom največ doseglo. Nikakor pa ne smete omalovaževati nasvetov gosp. Franchettija. Ne nastopati v vprašanih dnevne politike bi bilo za vas nevarno. Volilna orožja danes niso določena po stanovih, temveč po ozemljih. Obrtniki si dobe posluh samo na ta način, da ob času volitev zahtevajo od nastopajočih kandidator izjave v prid obrtnim koristim. (Tako je!) Če pa mislite po Volkovem, potem nobeden poslanec ne bo obvezen delati za vas. Škodljivo je za nas v narodnem oziru, če se naša javna politika žene za koristi same enega stanu. Skrbeti imamo dolžnost za vse stanovce, ki so potrebni. Kmetu se ni treba prav nič bati, da bi se mu zaradi obrtnikov slabše godilo. Če bi se to upoštevalo, potem bi kmečki poslanci nikdar ne mogli nastopati proti vam. Slovenski obrtniki predstavljajo tudi v kmečkih okrajih s svojim ugledom tako velikansko politično moč, da ne bode mogel nikjer nikdar biti izvoljen proti njih volji poslanec, ki bi bil obrtništvu sovražen. Te moči se zavedajte in poslužite in opravili se bode sčasoma moj vsiklik, s katerim končujem. Slovensko obrtništvu, v tvojem taboru je bodočnost slovenskega naroda. Predsednik Zupanc se toplo zahvali edinega zagovorniku slov.

obrnitstva v dež. zboru in predlaga resolucijo, v kateri se odločno protistira proti nastopu slovenskih klerikalnih poslancev v štaj. dež. zboru zoper koristi obrtništvu in se izraža topla zahvala dr. Kukovcu. Niti eden navzočih ne glasuje proti resoluciji, kar je dalo povod velikemu navdušenju. Do solz ginjen se na to zahvaljuje G. Franchetti g. dr. Kukovcu in starosti Rebeke za njunino idealno požrtvovalnost v prid slovenskemu obrtništvu. Navdušeno poziva slov. štajerske obrtnike, da se oklenejo svoje strokovne organizacije. Nato Zupanc javi, da so se opravičili, ozir. poslali pozdrave sledeči: Mozirski obrtniki, g. Šušterič (Zalec), Obrtna zadružna Slov. Bistrica, g. Jeglič v Kranju, Klub obrtnih pomočnikov v Mariboru, Nar. soc. zveza v Mariboru, dr. Kalan (Celje) itd. Dr. Korošec se je opravičil iz Budimpešte, dasiravno ni več delegacij. Zadržni inštruktor Hornung je pisal iz Gradca, da je zadržan. Niti se mu ni zljubilo dostaviti običajne želje za lep uspeh zborovanja. Ker vemo, da se nemškutarskih bojnih prireditev rad udeležuje, je bilo med zborovalci veliko ogorčenja in je predsedstvo odposlalo na namestništvo hud protest v zadevi postopanja inštruktorja in obrtnih oblasti napram slov. obrtništvu. Senatnemu predsedniku dr. Ploju se je odposlala zahvala za njegovo naklonjenost, ki jo je vedno kazal našemu obrtnemu gibanju. Predsednik končno ob velikem odobranju vseh zborovalcev izreče najgloblje obžalovanje nad postopanjem slov. klerikalnih poslancev napram slov. obrtništvu in posebno obžaluje, da si ni Verstovšek upal priti med obrtnike, da vidi njihovo ogorčenje. (Bojazljivi denuncijanti!) Nato z živjo - klici zaključili tri ure trajajoče krasno zborovanje.

Po shodu se je vršil pri Kukovcu skupen obed vnanjih udeležencev. Govorili so navdušene napitnice: Zadravec G. Horvatu, ki je vodil v Ljutomeru priprave za shod, dr. Koderman obrtništvu kot najvažnejšemu činitelju v boju za spodnještajerske trge in mesta, dr. Kukovec zaslužnima voditeljema organizacije Zadravu in Zupancu, Zupanc dr. Kukovcu in Franchettiju, Kukovec Rebeke, Zadravec Volku.

Popoldne se je vršil v Ljutomeru shod zapnikov narodne stranke. V zelo zanimive razprave so posegli gg. dr. Kukovec, dr. Koderman, dr. Stajniko, nadučitelj Tomažič, Pelovar, Stibler, Seršen, Schneideri, dr. Dali so se važni nasveti za bodoče delovanje v okraju.

Po tem sestanku pa se je vršila še seja ljutomerskih narodnjakov v neki važni narodni zadevi in so se storili potrebni sklepi. S tem je bil ta važen dan končan.

Novi šolski zakon v Črni gori.

Črna gora se je v resnici junaško lotila dela za napredek svojega šolstva in razvoj narodne prosvete. Takoj po zavzetju Skadra je začela vlada energično delovati na novem

šolskem zakonu, ki ga je kmalu nato skupščina z veseljem odobrila. Razen novih štirih srednjih šol v Nikšiću, Plevlju, Peči in Beraneh in že ustanovljenega gimnazija v Podgorici so otvorili v Peči novo učiteljsko, ker dosedanja bogoslovno-učiteljska šola na Cetinju nikakor ni mogla več zadostiti novim potrebam. Novi zakon uvaža tudi nadaljevalne šole za dečke in deklice s štiriletnim tečajem. Šola je sploh obvezna za otroke obojega spola in za vsa veroizpovedanja: pravoslavno, katoliško in muslimansko. Novi zakon pripuša tudi koedukacijo v šolah. Šolsko nadzorovanje se poostrejuje ter obenem zmanjšujejo šolski okraj. Noben nadzorstveni okraj ne sme imeti več nego 45 učiteljev in učiteljic in jih ne more imeti manj nego 35, kar pomenja, da eden šolski nadzornik nadzoruje 20 do 30 šol. Na ta način se zelo olajšuje nadzorovanje nad delom v šolah. Z novim zakonom se uvažajo okrajni pedagoški zbori in nadzorstveni sveti, v katerih delokrog spada reševanje posameznih vprašanj, ki se tičejo pouka in vzgoje. Plača in pokojnina učiteljsva sta — če upoštevamo, da je Črna gora zelo siromašna država — naravnost sijajni v razmerju z našimi razmerami. Če so hoteli kar najbolje zajamčiti razvoj šolstva, so morali kar najboljšo preskrbeti tudi činitelje tega razvoja, t. j. učitelje. Da doseže ta svoj smoter, je stopila črnogorska vlada pred narodno skupščino z zakonsko predložitvijo, ki jo je skupščina v interesu še zboljšala ter soglasno odobrila. Po tem zakonu postanejo učitelji takoj definitivni, toda plača se jim zviša še le po praktični izkušnji, t. j. izkušnji učne vsposobljenosti. Temeljna plača črnogorskega učiteljsva znaša 1400 kron, razentega dobiva vsaka učiteljska moč naturalno stanovanje in kurjavo ali pa denarno nagrado za to. Na Cetinju dobiva učitelj nagrade 70 kron mesečno ali 840 kron letno; v okrožnih mestih 50 kron mesečno ali 600 kron letno; v mestecih 35 kron mesečno ali 420 kron letno; v vaseh 15 kron mesečno ali 180 kron letno. Pravico do učiteljske službe v mestih dobi učitelj po določenem številu let. V pokoji s popolno plačo more iti učitelj po 32 letih. Tako je tudi v Bosni in Hercegovini. Novi šolski zakon uvaža osem razredov plače: prva štir zvišanja po 300 kron za učitelje in po 180 kron za učiteljice. Tako doseže učitelj po 26 letih svojega delovanja najvišjo možno plačo: učitelj 3400 kron, učiteljica 3000 kron. To plačo dobivajo učitelji do 32. leta svojega učiteljevanja, na kar gredo s to plačo v pokoji. Če pa morejo še nadalje poučevati, tedaj dobivajo še nagrado 240 kron na leto, toda le toliko časa, dokler poučujejo. Učitelj ima pravico iti v pokoji po 10 letih delovanja. Prvi dve zvišnji plače dobivajo učitelji po 4 letih, ostala po 3 letih. Iz tega je razvidno, da se hoče Črna gora odlikovati tudi na kulturnem polju, kakor se je dolga stoletja odlikovala na bojnem polju. Črna gora je po vojni še enkrat tako velika kakor prej. Ima torej 15.000 km² in pol milijona prebivalcev. Pred vojno je bilo v Črni gori nekaj nad 120 ljudskih šol za 300.000 prebivalcev. Zdaj bo moralo junaško kraljestvo doprinesiti precej veliko finančno žrtev. Treba bo namreč 300 ljudskih šol. Ko bo moglo vzdrževati 400 šol, bo doseglo Avstrijo, kjer pri-

pada ena šola na 1250 prebivalcev (v Nemčiji na 1000 prebivalcev, v Franciji na 490 prebivalcev). Čez 20 ali 30 let more Črna gora pri svoji energiji in duševni nadarjenosti črnogorcev dohiti najbolj civilizirano evropsko državo ter konkurirati glede števila šol s svojimi bogatimi sosedmi.

Vidov dan.

Po prvem ali usodepolnem porazu srbskih vojsk pod Vukašinom na Marici so Turki stalno in nevzdržno napredovali v Makedoniji in v Bolgariji. Padle so jim druga za drugo v roke vse srbske, makedonske kraljevine in kneževine. Sedaj je moralo še priti do poslednje odločilne borbe med staro centralno srbsko državo in med mlado, napredno, silno turško carevino. Odločitev je padla na Kosovem polju 28. junija 1389. na Vidov dan. Srbsko orožje je podleglo in poleg sultana Murata je padel v bitki tudi poslednji neodvisni srbski knez Lazar. Z njim je izginil cvet srbske vojske, viteštva in velikašev; srbski neodvisnosti je prišel kraj. Od tega časa pa vse do Karadžorževoga in Miloševoga ustranka početkom 19. stoletja je srbsko pleme vse globlje padalo v turško robstvo. Turška sila ga je razpršila iz domovine na vse vetrove, a na njihovo mesto so prihajali turški, arnavtski in grški kolonisti. Tako je tudi narodnostno propadla kos za kosom stare srbske zemlje.

Vidov dan pomenja najčrnejši dan v zgodovini srbskega plemena. Strašni poraz na Kosovem polju je ustavil razvoj Srbov, kakor tudi celokupnega jugoslovanskega naroda za vrsto stoletij. Danes bi bili morda vsi Jugoslavi že davno kulturno in politično zjedinjeni, ako ne bi turška najezda povzročila zlom srbskega carstva, kateremu je pripadala izvršitev te naloge. Zato se je strašna katastrofa Vidovega dne globoko vtisnila v vse srbske duše in klicala 5 stoletij na osveto. Celih pet stoletij so javorjeve gusle pripovedovale, oživljale celemu srbskemu plemenu strašno kosovsko zgodovino, pet stoletij so srbske majke z mlekom dojile svoje otroke v težki žalosti Vidovega dne za propadom srbske slave in veličine in s silno željo za maščevanjem. Pet stoletij je celo srbsko pleme živelo pod visom kosovske pogibelji.

Vendar je ravno Vidov dan po svojih notranjih posledicah največji, najpomembnejši in najslavnejši praznik v srbski zgodovini, kakor tudi v zgodovini celokupnega jugoslovanskega naroda. Da so Turki uničili srbsko državo, je bila naravna posledica notranjega razsula, ki je vedno bolj razjedalo korenine stare države. Sredotočna sila, ki je vzdrževala državo enotno, močno in silno, se je razbila in enotna država je razpala v celo vrsto manjših kraljevin in kneževin, ki so imele vsaka svojega skoro popolnoma neodvisnega vladarja. Sloge ni bilo več in državnica se je borila proti državi. Nadalje je kmečki stan ravno tedaj živel v težji sužnosti kakor sploh kdaj prej. Zato je bil konec države očividni. S turškim gospodstvom je bila uničena srbska vlastela in meščanstvo in ostal je samo srbski kmet. To dejstvo je največjega po-

mena za bodoči razvoj srbstva kakor tudi celega jugoslovanstva. S turško sužnostjo in z njeno posledico t. j. propadom srbske aristokracije se je srbsko pleme pomladilo. Izravnale so se vse notranje razlike, odstranjeni so bili vsi vzroki notranje nesloge, medsebojnih bojov in vse nemoči, ker odslej je predstavljal srbstvo samo en stan, kmečki stan, ki je mogel enotno in složno stopiti v borbo za svojo narodno in socialno osvoboditev. S tem dejstvom so podani tudi temelji in viri bodočega srbskega demokratizma, ki se danes najjasneje izraža v ustroju kraljevine Srbije.

Katastrofa Vidovega dne je za 500 let ustavila razvoj jugoslovanstva; a to je po eni strani ogromnega pomena za vse nas, ker je s tem danes bodočnost jugoslovanstva veliko daljša in veliko večja, kakor pa bi bila, če bi že po francoski revoluciji, po prebuditvi nacionalizma nastopili kot en narod z enotno tradicijo, z dolgo skupno politično in kulturno preteklostjo.

Težki poraz srbskega carstva na Kosovem polju je popolnoma preobrazil srbsko narodno dušo. Vidov dan je ustvaril eno veliko srbsko narodno poezijo, ki je zadivila največje kulturne moze Evrope, ki je odgojila slavnega Njegoša, Mažuranića, Meštrovića, predvsem pa je spomin na Vidov dan ohranil srbsko pleme pred popolno propadjo, narodno in moralno. Dočim je turška najezda uničila docela narodno zavest pri Bolgarih, srbska narodna zavest nikdar ni zaspala, kajti poživljali so jo sveži viri kosovske pesmi, vidovanske pogibelji. V znamenju kosovske osvete so se vršili vsi srbski ustanki do 18. stoletja, pa slavne ustaje Karadžorževe in Miloševje, ki so udarile temelj nove demokratične srbske države.

Na Kosovo! je bil bojni klik Srbije in srbstva v vseh vojnah s Turki. Tako se je srbska država vedno bolj širila na jug, dokler se ni l. 1912. s slavno kumanovsko bitko završila osveta Kosova. Z osvoboditvijo Kosova in Nove Srbije izgubi Vidov dan svoj poprejšnji pomen: vir žive narodne zavesti in klic na osveto in osvoboditev, pač pa dobi nov pomen, novo značenje.

Sedaj slave Srbi Vidov dan kot praznik svojega pomlajenja, kot završitev epohe v njihovi zgodovini. Vsi Jugoslavi skupaj, Slovenci, Srbi in Hrvati pa slavimo Vidov dan zato, ker nam je ustvaril narodno poezijo, podlago jugoslovanske nacionalne filozofije in vse umetnosti, in ker nam Vidov dan živo dokazuje, da narod, ki je podlegel sili in pretrpel stoletja v sužnosti, ne more propasti, ako ne izgubi žive narodne zavesti, marveč da čaka tudi njega velika bodočnost, ako nikdar ne kloni na duhu, v veri in v delu.

Revolucija v Albaniji.

Vstaši in pogajanja.

V Drač je dospela vest, da so prešli do sedaj knezu vdani prebivalci Krnje v vstaški tabor. Sploh je opaziti silno živahno vstaško agitacijo. Iz Krnje korakajo močne čete k vstašem v Šjak. Vstaši v Šjaku so zahtevali, da se kontrolna komisija izpolni z mohamedanskim članom. Dasiravno so se pogajanja med med-

srcu, temveč da mora to dostojanstvo deliti z več tekmeči.

Kdor se pa igra z ognjem, se prav lahko opeče. To se je uresničilo tudi pri Medvedu in njegovi prijateljici. Poslednja je zanosila in potem dne 26. decembra 1904 povila deklenco. Taki živi pojavi pa navadno zelo ohlade vsako ljubezen in najsij je bila še tako plamečeta. To sta skušala tudi Medved in njegova ljubica, ki sta po rojstvu nezakonskega otroka prekinila svoje znanje.

V posledici teh izpremenjenih čustev je moralo potem sodišče urediti razmerje med Medvedom in nezakonskim otrokom, kar se je zgodilo že dne 28. marca 1905. Stanko Medved je v okviru § 163. obč. drž. zak. moral priznati svoje očetovstvo in se zavezati, da bode za otroka plačeval po 14 K na mesec.

Stanko Medved je te mesečne prispevke redno pošiljal na otrokovega varuha. V ostalem je pa sčasoma popolnoma pozabil na otrokovo mater in skoro začel v svoji zapiščenosti iskati tolažbe pri drugi ženski. Mlada natakarka je za to zvedela, a se dalj časa ni prav nič brigala za Medvedovo nezvestoto, ker je imela take tolažnike, da Medveda ni pogrešala.

Prišel pa je čas, ko je postala drugačn in je naenkrat začela obiskovati Medveda z razglednicami, dopisnicami in pismi, katerih vsebina nikakor ni bila taka, da bi se Medved lahko z njo nenehno in bahal proti

drugim ljudem, ker so se n. pr. pisma navadno končevala tako-le: »Končno te pa pozdravim čez hribe in doline, čez konjske stopinje, čez kušarjeve jame, naj te sto tisoč hudičev vzame...« Čprav mu je pisala tako ljubeznjiva pisma, skušala je mlada ženska potem naenkrat obnoviti zopet svoje znanje z Medvedom in ga odvzeti njegovi novi prijateljici. Pri tem je pa slabo izkupila, ker jo je Medved prav grdo naglal.

V svoji jezi sedaj ni vedela, kako bi se maščevala nad Medvedom. Skoro pa je našla v § 506. kaz. zak. ono pripravno orožje, katero naj ji dobro služilo v njene maščevalne namene. Zatekla se je k zastopniku in ta je vložil proti Medvedu ovadbo radi zapeljavanja pod nedopolnjeno obljubo zakona. V svoji ovadbi se je »zapeljanka« opisala kot neizkušeno in nedolžno jagnje, ki je v svoji mladostni neizkušeni in zaupnosti postala nesrečna žrtev pohotnega in požrešnega volka.

Tako je Medvedovo znanje prišlo vdrguč pred sodišče, toda sedaj v veliko nevarnejši obliki. Pri prvi razpravi je sodišče zaslišalo zapeljanko kot prič in ta je seveda potrdila do cela svoje lastne navedbe v svoji ovadbi. Ker je pa razpravo vodil razumen sodnik, je ugodil predlogu Medvedovega zagovornika, da naj se mu podeli primeren rok, da predloži pismeno sodišču vse ono gradivo, iz katerega bo izhajalo, da ovaditeljica z ozirom na svoje omadeže-

vano predživljenje in na njene pojme o morali ne more nikdar tvoriti predmet onečaščenja in zapeljavanja.

Stanko Medved je po svojem zagovorniku tudi predložil sodišču to gradivo, ki je pokazalo »zapeljanko« v bengalski razsvetljavi. V smislu Medvedovih dokaznih predlogov je potem klical sodišče k zaslišanju nebroj možkih in ženskih prič. In te priče so pri sodišču pripovedovale o »zapeljanki« tako čedne stvari, da tiskovni zakon zabranjuje njihov ponovitev in da je njen zastopnik sredi razprave odložil njeno zastopstvo in iz sodne dvorane naravnost zbežal...

Seveda je takozvana »zapeljanka« dobila potem pri sodišču na svojo ovadbo tudi zaslužen odgovor. Sodnik je dozdevnega »zapeljivca« Medveda sijajno oprostil prestopka zoper javno pravost po § 506. kaz. zak., zaeno pa v utemeljitvi svoje oprostilne razsodbe o ovaditeljici izrekel tako uničujočo, toda pošteno zasluženo obsodbo, da poslednja ni pokazala konca te utemeljitve, temveč poprej vsa osramočena izginila iz sodne dvorane...

Tako se je v tem konkretnem slučaju srečno preprečila zloraba onega določila našega kazenskega zakona, ki lahko v rokah brezvestne ženske popolnoma uprepasti moškega, ki se je v svoji lahkomišljenosti predalec spozabil s tako žensko.

Zaradi kruha,

Temeniška.

(Konec.)

»Želite?« je dela ženska, oblečena v zastarelo, temno obleko.

»Sem prav prišel; je tu Janez Smrekar?«

»Da — da. — Ali ste od norišnice gospod —« je hitro in zvedavo vprašala. Ko je Tone pokimal, ga je prišla za rokav in mu šepetala:

»Oprostite, pisala sem jaz tisto prošnjo; pri nas stanuje on namreč.«

»Kako je prišlo vse to, lepo vas prosim?« je vzkliknil Tone.

»Ga poznate že od preje, da?« je vprašala spet ona.

»Poznam; moj sošolec je bil.«

»A tako, hvala Bogu! Smili se nam vsem revež. Sami smo revni, in odveč nimamo ničesar. Povedal ni nikdar o svoji bedi, in mi nismo vedeli, da je stradal in je bil lačen. Cele dneve ni ničesar jedel, le delal je in delal, pa ničesar izdelal. — Kar naenkrat je obležal pri delu in je otopel vsemu. V posteljo ne inara, tam sedi in sedi. Časih je v jasnosti, časih pa popolnoma omračen. Časih ne spi cele tedne, časih pa dremle vse dni. In govori po ure in ure, in je spet tiho ves dan. Komaj, da še živi. In tak je že mesec dni. Pa kaj vas zadržuje, vstopite — in pogledajte sami —! — Še to; ali ga snreimate v zavod?«

»Gotovo, seveda,« je kakor v snu govoril Tone in stopil za žensko.

Čisto temno je bilo na ozkem hodniku. Polno vlage in čudnih senc je brnelo v tesnem zraku.

»Tu sem prosim,« je šepnila ženska in ga porinila skozi vrata. Potem pa je odšla drsajočih korakov.

»Luči, luči,« — je bilo čuti tam nekje v kotu. Tako zamlakel, monoton je bil ta glas. Tone ni izprva razločil ničesar. Obstal je pri vratih in se naslonil nanje. Šele čez nekaj časa se mu je zazdelo, da vidi nekje luč, in potem je polagoma let razločevali sobo —, ki je bila velika; atelijeje gotovo. Visoko v kotu je brela sveča, plapolala in umirala trenutke za trenutkom. Kakor vzdih, je plulo počasi spet hitreje nekaj glasov preko sobe. Sveča se je utrlila, in vosek je zazvenel ob stekleni plošči krog sveče. Ob stenah so viseli zastori, rjave in sive rjuhe. Ob njih so stali kipi.

Groteskne figure so zaživele ob plapolanju sveče in spet okamenile v senci. Plašne sence so begale, se lovile, bežale. Se neobdelana soha je stala sredi sobe, vsa masivna, neokretna, razpokana... V kotu pa je stala nekaj ogromnega, pokritega s pregrinjalom. Rdeče je bilo tisto pregrinjalo, čisto kravato rdeče, in rumene lise so švigale po njem, vse plah, boječe. Šepetalo je nekaj iz vseh kotov, skrivalo se in se režalo.

narodno kontrolno komiteto in vstati razbila, hoče komisija vzpriči polne brezglavosti v Draču še enkrat poskusiti, če se ji posredovanje posreči. Glede epirskega vprašanja je prišlo med kontrolno komisijo in knezom do popolnega sporazuma. — Poročilo iz Drača pravi, da se vrše sedaj med mednarodno kontrolno komisijo in vstati, nahujskanimi od raznih strani, da sami ne vedo kaj hočejo (?), pogajanja. Razburjenje med vstati je sila veliko, zlasti ker ne morejo pezabiti nastopa holandskih častnikov v zadnjih bojih. Prav elegično pravi končno to poročilo: Vzrok vse sedanje nesreče je epirsko vprašanje, ki bo še grob Albanijske. Zakaj se ni to vprašanje rešilo, predno je dospel knez v Albanijo?

Knez in Drač.

Položaj v Draču je, kakor poročajo iz Drača samega, naravnost obupen. Dan in noč stražijo mednarodne čete s strojnimi puškami knezovo palačo. Na starih konzulatov so postavljeni vojaki, ki s svetlobnimi signali vzdržujejo zvezo z vojnimi ladnjami. Po sedanjem stanju v Draču so tri možnosti mogoče: Ali nadaljuje knez pogajanja z zmernimi elementi med vstati ter skuša vstase razdvojiti, ali preide knez v ofenzivo ali pa se preseli knez v kako drugo mesto Albanije. Kakor poročajo iz Berolina, se knez Wied nikakor ne mara odpovedati prestolu. Berolinski krogi smatrajo, da so vstasi že obupali nad zmago, ker se tako dolgo obotavljajo udariti na Drač. Kakor poročajo »Agenzia Stefani«, je sklenil ministrski svet proglasiti obsedeno stanje nad Dračem ter nemudoma poslati Malisore proti vstasem. Ta zadnji sklep pa je ministrski svet preklical, ker so nekateri Malisori kategorično izjavili, da se proti vstasem ne bodo bojevali. Drač utrjuje. Pa to niso Albanci, ki ščitijo svojega kneza, to so tuji mornarji in inozemci. Malisori, ki se nahajajo v Draču so popolnoma brez glave, — seveda ne dobesedno, — vendar dosti več knezu ne bodo koristili, ker begajo po mestu brez pravega vodstva in ne vedo kaj naj stori. Za silo pomagajo tudi pri utrditvi mesta. Čudno pa je to, da jih je vedno manj. Ena glavnih oseb v Draču je sedaj Prenek Bib Doda, vodja Malisorov. Na njega edinega se obračajo sedaj zastopniki velesil. Od njega je odvisno, ali bo ostal knez v Draču, ali pa ga bo preselil v Skader. Nekako, kakor preludij neslavnemu begu se sliši dunajsko poročilo, ki pravi, da je knez Viljem že dolgo odločen v vročih poletnih mesecih preseliti se v Skader. To hoče sedaj storiti ter tam počakati, da se dogodki v srednji Albaniji razvijejo. Nemški listi pišejo še vedno, da je knez odločen vztrajati na svojem mestu ter se tolažijo s tem, da se morda vstasi ne bodo upali udariti na Drač in če bi hoteli naskočiti mesto, bi imeli velike težkoče. »Deutscher Kurier« pravi: Pač redko se je kako prorokovanje tako hitro uresničilo, kakor prorokovanje cesarja Viljema knezu Wiedu glede njegove usode. Predno se je princ Wied odpeljal v Albanijo, je bil dvakrat pri cesarju. Takoj v prvi avdijenci je cesar princa resno svaril pred albansko aventuro ter omenil

tudi prvega bolgarskega kneza princa Battenberga. Cesar je princu tudi rekel, da dela na lastno pest in se ne sme zanašati na pomoč Nemčije. Princ Wied pa je oholo izjavil, da je nemško plemstvo poklicano širiti na Balkanu kulturo ter se je skliceval zlasti na uspehe svojega strica, romunskega kralja. Cesar Viljem nemški je rekel baže tudi svojemu adjutantu, da je najboljša, če ostane princ Wied že kar od začetka na kaki bojni ladji pred Dračem, da ne spravi svojega življenja v nevarnost.

Velesile.

Kakor poročajo danes iz Berolina v nasprotju z včerajšnjimi poročili, velesile nikakor ne bodo pripustile, da bi vstasi zavzeli Drač. To vedo tudi vstasi. Knez bi se mogel v Draču držati s svojimi ljudmi par dni, med tem pa bi morale velesile poseči vmes. Prav junaško pravijo tudi na papirju, da bo v tem boju knez v prvih vrstah. Kot pruski častnik, se bo postavil očitnemu sovražniku brez strahu v bran. Proti intrigam, ki so v Draču na dnevnem redu, seveda nima nobenih sredstev. Ali bo res tako, bomo videli v kratkem. Za sedaj pa vstrajajo vstasi še vedno pri svojih zahtevah po mohamedanskem knezu, nadalje, da ostane turški jezik še devet let v veljavi, da dobi albanska zastava tudi polmesec in da se uredi razmerje mohamedancev napram kalifatu enako, kakor razmerje kristjanov napram papežu.

Izmail Kemal o Albaniji.

Bivši albanski minister Izmail Kemal, ki je dospel na Dunaj, pripoveduje v famozni »Albanische Korrespondenz« svoje nazore o Albaniji. Položaj presoja kot zelo resen, nikakor pa ne kot obupen. Vstajo v Albaniji so povzročili tuji elementi ter se vstaja omejuje na pokrajine, ki so bile Esad paši vdane. Večina Albancev pa je knezu zvesta. V osebi kneza je utelesena bodočnost Albanije. Albanci so najstarejši evropski narod ter morajo stremeti za tem, da si priborijo stališče v evropski narodni družini. Za to potrebujejo Albanija evropskega kneza. Knez mora ostati Albaniji ohranjen in to se mu bo tudi posrečilo, če ima vsaj nekaj prave volje za to.

Epir.

Glasom brzojavnega poročila iz Janine se je sestel pod predsedstvom Zographosa shod epirskih voditeljev, ki je sklenil, da sprejme na Krfu storjene sklepe. Epirci pa bodo odložili orožje šele, če bo knez v resnici tudi v Epiru zavladal in poslal potrebne čete, da vzdrži mir in tudi šele potem, ko bodo velesile odobrile sklepe konference na Krfu.

Obstreljen avstrijski parnik.

»Avstro - Americana« je dobila včeraj od svojega parnika »Cesar Fran Josip I.« sledečo brezžično brzojavko: Ko smo se peljali danes mimo albanske obale, smo slišali v bližini Chimare, Drymadesa in Stradebaueha sto in sto strel, ki so bili namenjeni nam. Parnika ni zadela nobena krogla, slišali pa smo kroglo v zraku.

Janez se je dvignil. Visoka, omahujoča postava je stala pred Tonetom. Počasi se je premaknila in obstala pred rdečim pogrinjalom. Tone se mu je približal. »Ljubezen, najvišja ljubezen, vse obsegajoča, sveta in tiha« — je del Janez, in odgrnil zastor.

Tone je strmel. Nerazločne silhuete tenkih postav, ki so se dvigale višje in višje je zagledal na reliefu. Dolge halje so padale po suhih teleh. Obrazi so bili izmučeni, oči pa so se svetile v blaženem hrepenju ljubezni. Zgornji del reliefa ni bil dokončan. »Vrši, vrši, vrši v glavi — beži, beži — Tone!« je zavpil naenkrat Janez, zagnil relief in prijel Toneta za roko. Ves je drhtel v smrtnem strahu in oči so se svetile v čudnem blešku. Mrzel pot je oblivljal čelo. Tonetu se je zvrtilo. Stal je nepremično, potem pa je prijel Janeza za roko in ga vedel na naslanjač.

»Kako ti je?« ga je vprašal. »Ljubezen, ljubezen —« je šepnil Janez, zakril obraz in otopel spet popolnoma. Nič več ni pogledal Toneta.

Hudo je bilo Tonetu, ko je videl človeka hrepenečega po neizmerni, nedosegljivi ljubezni tam nekje za oblaki. Milijon misli mu je vršalo v glavi, pa ena sama je obstala.

Prijel je Janezovo roko, jo stisnil in tiho odšel. Mislil je na človeka, ki je hotel vpodobiti višek vse ljubezni, ki pa je onemogel, ker ni bil deležen niti ene majhne trohice realne ljubezni ljudi, ene ljubezni, ki daje kruh telesu, da ne onemore pod težo duha.

Vprašanje sredozemskega morja.

»Vossische Zeitung« poroča iz Pariza: Gabriel Hanotaux govori v »Figaru« o francoskih interesih v Jadranskem morju in o stališču, ki je mora zavzemati Francoska napram Italiji in Avstro - Ogrski. Tozadevno prihaja do prav zanimivih zaključkov. Francija se ne sme Italiji na ljubo ustavljati željam Avstrije. Zelo nevarno in težavno je za Francosko ovirati Avstrijo v prodiranju proti jugu. Francoska ima boljše naloge, kakor da se morda za leta in leta veže v albanskem vprašanju. Če bi imelo razširjenje Avstrije v Sredozemskem morju svoje neljube posledice, bi vendar Francoska od tega ne imela neposredne škode, zlasti ker je Avstro - Ogrska popolnoma zanesljiva velesila in ker je samostojna samo napram svoji neposredni okolici. Politična uprava Avstro - Ogrske in njeni narodnostni odnosi — so ovira, ki monarhiji ne daje razvoja na zunaj. Avstrija ni nikomur nevarna, močna Avstrija pa je potreba za Evropo, ker omiljuje in omejuje brutalni in bojaželjni germanizem.

Štajersko.

Klerikalni glasovi o ljutomerškem obrtniškem shodu. »Slov. Gospodar« in »Slovenec« složno prepričujeta svoje backe, da je bil ljutomerški obrtniški shod — za nič. Seveda, saj ga niso aranžirali kakšni mlečnozobi kaplani — in kar ti ne vzamejo v roke, je glasom klerikalnih časopisov vedno vse za nič. Istotako se trudi »Slov. Gosp.« svetu dopovedati, da to ni bilo nič, če so obrtniki soglasno obsodili klerikalno politiko v štajerskem deželnem zboru. Mislimo, da jim bodo obrtniki prav kmalu dopovedali pri deželnozbornskih volitvah, da je njihova obsodba vendar tudi — nekaj. O tem, ali je naše stališče obrtnikom prijazno in koristno ali ne, se z »Gosp.« mazači ne bomo prepirali. O tem so že odili — obrtniki sami. Poročevalec »Slov. Gosp.« in »Slovenca« pravi nadalje, da je imenoval nekdo klerikalne poslance »figovce«. Kako naj jih imenuje, če si navzlic povabilu niso upali na shod? Karlu Verstovšku še povemo, da ni padel samo izraz »figovci« temveč tudi izraz »ovaduh«, ko se je imenovalo njegovo častito ime. Poročevalec »Slov. Gosp.« ga je najbrž preslišal, ali pa ga ni prijel, ko je pisal poročilo, ob »ovaduhu« nobeno »ogorčenje«. V mariborskih uredništvih, kamor sedaj Karel Verstovšek tako pridno nosi svoje zagovore, že vedo, kako in kaj.

Avtomobilska zveza Brežice-Kozje - Grobelno. Z rednimi vožnjami prične se zanesljivo v ponedeljek 8. t. m. in sicer bo vozil od 15. t. m. samo eden avtomobil, ki odhaja iz Brežice ob pol šestih zjutraj ter dojde v Grobelno ob pol deseti uri dopoldan, popoldan pa odhaja s Grobelnega ob pol 5. in prihaja v Brežice ob pol 9. zvečer. Od 15. t. m. naprej vozil bo še drugi avtomobil, ki odhaja iz Grobelnega ob 5. uri zjutraj ter pride v Brežice ob 9. uri dopoldan, popoldan odhaja pa iz Brežice ob 2. uri 50 minut in pride v Grobelno ob 6. uri 50 minut zvečer. Brežiški, kozjanski in šmarnski okrajci zvezani bodo torej med seboj in železnico z dvakratno vožnjo tja in nazaj. Družba nabavila si je sedaj dva moderna avtomobila z 20 sedeži in 35 konjskimi silami, naročila je pa že tudi tretjega, tako da bo de pod vsakim pogojem vzdrževala redni osebni in poštni promet, ki se je družbi tudi poveril od strani poštnega ravnateljskega. Ljudstvo vseh slojev z navdušenjem pozdravlja to podjetje, tembolj ker je v rokah vodstva in družabnikov, katerim gre v prvi vrsti za to, vsaj deloma zadostiti gospodarskim potrebam teh treh v prometnem oziru popolnoma zanemarjenih slovenskih okrajev in pospešiti tujski promet, ne pa morebiti z visokimi cenami iskati dobiček. Zeleti je, da se ga ljudstvo vsestransko posluži, da bo de v kratkem mogoče začasne vozne cene izdatno znižati.

Laški trg. Desetkratni bojni vinarški volilec naše občine F. — F. — Fretze, pristni pangerman iz Kalobaja, je pri sedanjih občinskih volilnih agitacijah postal tako zagrizen agitator, da zanemarljivo vse obrtne in rodbinske dolžnosti. Zadnji teden se je zgodilo, da so našli v zemlji, kupljeni pri njem, naravnost ostudne stvari, s to zadevo se že bavi sodišče. Upamo, da bo tudi okrajno glavarstvo proti taki svinjariji energično nastopilo. Če obrtnik v svoji strupeni agitacijski zagrizenosti zanemarljivo svojo obrt, stori to gotovo v svojo škodo,

ali da bi tudi ljudstvo, ki si kupuje njegove izdelke, moralo pri tej zanikrnosti trpeti, to bi bil škandal. Prosimo c. kr. okrajno glavarstvo v Celju, ki je naročilo Fretzetu z odkom št. 3702/14 da naj osnaži in predela zanemarjeno pekarijo, naj poskrbi, da bo Fretze izpolnil ukaz, če hoče dobiti za izvrševanje obrti dovoljenje. Rok, ki je bil v odloku naveden, je minil, ali ne zgame se nihče. Ali bo treba še energičneje podrežati.

III. zlet Celjske sokolske župe dne 14. t. m. bo velika sokolska in slovenska manifestacija. V sokolskih društvih se pripravlja članstvo z vso resnostjo na svoj praznik. Došjo bo ta dan v Brežice naroda od blizu in daleč, iz sosedne Hrvatske, prihite br. Hrvatje in Srbi povelečat našo slavnost, Slovenci, dne 14. t. m. vas vabimo vse, ki ste dobre volje in narodnega mišljenja v Brežice, v to najnužnejšo postojanko umetnega nemštva.

Ciril - Metodova podružnica na Bregu pri Celju ima v nedeljo, dne 7. junija ob 3. uri v gostilni »Pleterški« svoj redni občni zbor. Po občnem zboru nastop delavskega pevskega in tamburaškega zbora.

Žalostno izpričevalo slovenskega duhovnika. Jožef Schober, protestanski župan marnberški je postal v »Marburger Zeitung« podpisan dopis, v katerem daje župniku in dekanu marnberškemu Avguštinu Heclu sledeče spričevalo: »Trditev« »Marb. Zeit.«, da hujška tukajšnji katoliški župnik proti Nemcem, ni resnična in izvirna gotovo iz slabih informacij. Tukajšnji župnik je napravil v zadnjih 20. letih le en skromen agitatorični poskus, kasneje pa se je vzdržal vsakega političnega delovanja. Kazal je celo proti nam protestantom pravo krščansko prizanesljivost, kar mu sicer ne štejem v zaslugo, pač pa to vendar kot značilen pojav omenjam. Da, lahko grem celo dalje in povem, da je mladim kaplanom, ki so hoteli začeti slovensko narodno gonjo, isto odločno prepovedal in jih odpravil... Taka je naša »katoliško narodna« duhovščina ob naši severni meji in v okraju, ki se stalno ponemčuje.

V Mariboru so imeli nemški »buršaki« ob Binkoštih svoje zborovanje, alias vrsto pojevanj in popivanja. Aranžerji pa so pozabili povabiti mariborski mestni svet in mu tudi niso poslali sporeda. Župan Schindler se je odpeljal in častnega večera pri Götzu so se udeležili — štirje mestni svetovalci. Najbolj komično pa je moralo biti — ko se je o tem razpravljalo v sredo v mariborskem mestnem svetu, je vladala glasom »Marb. Zeit.« splošna veselost — pri slavnostnem sprevedu, ko so nemški »buršaki« prijadrali pred rotovž in tam čakali pozdrava — bilo pa ni nikogar, ki bi jih pozdravil. Skozi nebo okno je gledal samo uradni sluga — ali je bil prvi ali drugi, tega poročevalec o tem veselem dogodka, dr. Mally ni mogel konstatirati. Ko so »buršaki« v mestnem vrtu »odkrili« spominski kamen na svoje velpomembno mariborsko zborovanje, ni bilo zopet nikogar od mestne občine, da bi kamen prevzel... Radovedni smo, ali bo iz junaškega »burševskega« tabora kaj odmeva na to javno očitiranje netaktnosti in na to krvavo zasmevanje mariborskih zborovalcev, ki so si ga privoščili v mariborskem mestnem svetu ljudje, ki vendar niso »nekulturni Slovani«. In kar je za »burše« najbolj žalostno: živa duša ni v mestnem svetu »najbolj nemškega« spodnještajerskega mesta protestirala proti temu, da se svet alpskega Nemštva tako grdo zafukuje. Morda so se hoteli mariborski mestni očetje na ta način otestiti za nekaj časa podobnih gostov.

V Št. Lovrencu nad Mariborom so tamošnja slovenska društva v priporilu na binkoštni ponedeljek gledališko igr »Divjo lovec«, ki je veskozi prav dobro uspejala pod režiserstvom g. Moleka. Vsi igralci so res izborni igrali, da je bilo polnoštevilno občinstvo prav zadovoljno. Po predstavi se je v Pernatovi gostilni vršila vesela zabava od ranega jutra. Št. Lovrenčani, le tako naprej in nemčurški Št. Lovrenc bo padel.

Drobne novice. Občinske volitve v Sevnici so potrjene. Zmagali so pri njih, kakor znano, proti nemškutarjem in klerikalcem slovenski narodnjaki. — V Makolah je bil izvoljen za župana znova Janez Turkuš. G. Turkuš županuje v Makolah že od l. 1886. — V Kojnicah so pokopali na Binkoštno nedeljo Ivana Grobelnika, dijaka 2. gimnazijskega razreda v Mariboru. — Samomor na borlskem mostu. V soboto dne 30. maja se je na borlskem mostu ustrelil v glavo in se potem sam prekučil v Dravo stojnski gostilničar Gnilšek. Denarne skrbi so gnale moža v smrt. — Iz Št. Jurja ob J. ž. Tu so te dni uje-

li in zaprli prav elegantnega madžarskega potepuha, ki se je v Celju pri kapucinarjih in lazarišnih izdajal za duhovnika in je poskusil več sleparij.

Koroško.

Proti agitaciji Jugoslovanov na Koroškem. Graška »Tagespost« poroča pod zgorajšnjim naslovom sledeče: Vedno naraščajoča agitacija Jugoslovanov proti dosedanjim razmeram na Koroškem, kjer so Nemci in Slovenci do sedaj živeli v popolnem miru (!) tako, da je Koroška tvorila mirno oazo v narodnostnih bojih sosednjih dežel, je povzročila po celi deželi živahno protiaagitacijo. Tako od Slovencev, kakor Nemcev, v veliki množini obiskani »Kärntner-tag«, dne 19. aprila v Sinči vasi in veliki nemški »Bauerntag« dne 24. maja v Spitalu ob Dravi, kjer je bilo navzočih nad 3000 (!) poljedelcev (!) iz cele Koroške, sta imela namen, da se protestira proti novotarijam, ki so se hoteli vpeljati. V resnici obstoja med ljudstvom težnja, da ostanejo v veljavi dosedanje, dejanskega stanu in jezikovnim razmeram odgovarjajoče uredbe, zlasti pri so- diščih in pri solstvu (!). Pri veliki večini koroškega prebivalstva obstoja trdna volja, da se miroljubno razmerje med Nemci in Slovenci obdrži z vsemi silami. Korošci so si svesti svoje težavne vloge, ki jo morajo izpolnjevati na jugu monarhije, posebno proti vedno bolj v ospredje tisečim panslavističnim težnjam. — To pravo voljo velike večine koroškega prebivalstva tolmačila je vladi velika deputacija, v kateri so bili poslanca Dobernig in Litschounig, celovski župan dr. pl. Metnitz, Kerschner in Michor, ki so v imenu slovenskih in nemških pokrajin tolmačili težnje Korošcev ministrskemu predsedniku grofu Stürgku, ministru za notranje zadeve baronu Heinoldu in ministru za uk in bogocastje dr. pl. Hussareku. — Tako »Tagespost«. Vskladno, kdor pozna razmere na Koroškem, si lahko predstavlja, kako so ti odposlanci mešani okrajev zastopali interese Slovencev, posebno če se še vpošteva, da so one ogromne laži, ki jih Tagespost navaja v začetku svojega članka, posebno kar se tiče zadovoljnosti Slovencev s sedanjimi razmerami na Koroškem, izrekli tudi pred ministri. — Če taki ljudje in če s takimi argumenti skrbje za narodnostni mir na Koroškem ter če tako informirajo merodajne kroge, potem ni čuda, če še vlada stopi na stran Nemcev. Potrebno bi bilo, da tudi Slovenci store v informacijo merodajnih krogov potrebne korekture.

Drobne novice. Ne z goda. V bližini Celovca je neko žrebe ugriznilo učenca Konrada Moserja tako v obraz, da so ga morali težko ranjenega prepeljati v bolnišnico. — Tatvina. V Mitlovu je ukradel neki tat posestniku Viljemu Glaube iz zaprte soke novo, dvoceveno lovsko puško, vredno 150 K. Sumijo, da je tatvino izvršil neki 25letni, srednjeveliki mož, ki je bil za časa tatvine pri tem posestniku, ki pa je no tatvini brez sledu izginil. — Pet splovavcev v smrtni nevarnosti. Dne 2. t. m. so hoteli kljub visoki Dravi štirje tovariši pri Labudu sploviti tri splave, ki so bili namenjeni za Slavonijo. En kilometer pred Labudom je vsled megle zadel splav na skalo in se razrušil. V bližini so na polju delale ženske in hitele po pomoč, ki je kmalu došla. Na ostali tretjini splava so trepetali nesrečenci, ki bi bili gotovo utonili, če bi bila prišla pomoč le četrte ure prepozno. Les je bil vreden kakih 2000 K, a so le eno četrtno lesa rešili. — Splešišča v smrt. Binkoštni ponedeljek je šla 19letna Menina Pinterič iz Gorij v Zilsko Bistrico na ples. Ker ji je pa postalo slabo, vrnila se je domov, kjer se je zgrudila in bila na mestu mrtva. Bila je edini otrok staršev, ki so izgubili ž njo edino oporo. — Nevaren ljubimec. Pri Gospi sveti sprl se je neki Ferdinand Willibald s svojo ljubico Marijo Scherwitzl ter vrgel za njo nož. Zadel jo je na vratu ter jo nevarno poškodoval, tako, da so jo morali prepeljati v celovško bolnišnico.

Primorsko.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Josip Mosettig je premeščen iz Trsta v Sežano; namestniški koncipist Fran Svetek iz Sežane v Gorico in namestniški konceptni praktikant Bruno Starč iz Voloskega v Trst.

Za vinorejski kongres v Gorici je dovolil deželni odbor 1000 K za premije. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo za razstavo 4600 K.

Iz Tolmina. Volitve starešinstva so se završile v vsestransko nezadovoljnost. Nekatere podobne niso dobile zaželenih, nekatere pa premočno zastopnikov. Elitna stranka jih ni hotela vpoštevati v prvem razredu, kakor je bila to običajna navada. — Boj je bil hud v glavnem za to, ker so hotele podobne si na vsak način priboriti svoje prave in ne vsiljene zastopnike v občinski zastop, v drugem pa zato, da se vrže sedanega župana. Tu pravzaprav ne more biti govora o strankah, ker so vsi toliko, kolikor drugi stremili za istim ciljem, samo manjkalo je skupnega sporazuma. Hibe so na eni in drugi strani. Volitve prvega razreda je bila zgolj maščevanje nad izidom II. in III. razreda; kar bi znalo imeti še zle posledice za Tolmin, z ozirom na premoč, ki jo imajo okoličani. Duša vsega tega boja je bil na kmetski strani naš gosp. »Bric«, na drugi pa gosp. dr. Gruntar. Kar se splošno obsoja, pa je to, da je elitna stranka volila v zastop dva degenerirana in notorična pijanca Joška in Lenarta, prezrlo pa pri tem vlezaslužnega, v službi osivelega nadučitelja g. Kašca. Karakteristično pri tem je še to, da so se ravno gg. uradniki potegovali za ta dva, ko so se drugače sploh jako zaničljivo izražali o obeh. Sedaj se hudejo na »Brica«, da je on kriv vsega tega boja. Slišijo se glasovi, da bodo te volitve ovržene, ker da ni podžupan v Podmeltcu gosp. Murovec pravočasno razglasil, da se bodo vršile volitve. Tudi ko bi se to res zgodilo, se ne premeni na stvari nič. Kot resni kandidati na župansko mesto se imenujejo gg. dr. Gruntar, Cafazura in Ziernfeld. Največ zaslonbe pa ima g. Ziernfeld in upamo, da bo le - ta tudi res izvoljen. Gospod Bravničar sicer sam tudi misli na to, nima pa potrebnih zmožnosti, da bi ga postavili na tako odgovorno mesto.

Nemci in državna železnica. V Trstu namerava zapustiti svojo službo ravnatelj državne železnice. — Nemški »Volksrat« je interveniral pri železniškem ministru Forstnerju, da bi se na to mesto imenoval kak Nemec. Minister je Nemcem baje že obljubil, da ustreže njihovi želji.

Tržaški občinski svet. V zadnji seji mestnega občinskega sveta tržaškega se je vnela pri generalni razpravi o proračunu debata, v katero so posegli razni govorniki. Tako je svetnik Pincherle naglašal, da je bil proračun mestne občine še pred tremi leti ugoden. Nadejal se je, da ostane tako tudi nadalje, a danes znaša primanjkljaj blizu 2 milijona. Dohodki na direktnih davkih so ugodni, a dohodki na indirektnih davkih, posebno pri užitini, niso ugodni. Nato je govoril svetnik dr. Wilfan. Ta govor svetnika dr. Wilfana zasluži pozornost, ker je v njem povedanega toliko resničnega, a obenem toliko samotnega za občinsko večino, da tega ni možno prezreti. Konstatiral je, da bo večina s tem, da koncentrira pozornost svetovalcev na nekatere točke proračuna, zakriti razne nedostatke. Slovenska manjšina ne more odobriti proračuna iz dveh vzrokov, in sicer v imenu okolice in v imenu občinarjev slovenske narodnosti. Važnost okolice za mesto je tako velika, da bi morali zastopniki večine upoštevati zahteve zastopnikov okolice v komisijah in ob drugih prilikah. Če se pa večina postavlja na stališče davčne moči, potem naj se odloči za delitev uprave, ali pa za popolno avtonomijo okolice. Nato je govoril dr. Wilfan govoril o pritožbah slovenskih okoličanov, ki morajo govoriti s funkcijarji občine laško, če hočejo, da jih ti razumejo. Slovenščina pa je v tržaški občini pripoznan deželni jezik in mestna uprava bi ne smela okoriščati se na dobrohotnosti in vljudnosti našega ljudstva ter zlorabljati njegovo inteligenco za odrekanje pravic. — Ista vrzel je na šolskem polju. Mestna občina dela »čudeže« samo za mesto, a tudi okoličani naj bi ne dajala edinole ljudskih šol, pa še teh ne vsej! Tudi okoličani je treba meščanskim, srednjih in strokovnih šol! V tem pogledu pa mestna občina ni do sedaj nič naredila. — Tudi v narodno - političnem oziru je mestna uprava preveč navezana na narodni egoizem večine v občinskem svetu, saj je vendar dejstvo, da tržaška občina ni izključno italijanska. Zlasti pa se dela Slovencem krivica od strani države, ki po državnih uradih pozna le nemščino in italijanščino, slovenščine pa ne. Laška večina vedno trdi, da je demokratična, a če se upošteva dejstvo, da je princip demokracije enakopravnost, potem nastane za večino dolžnost, da upošteva tudi zahteve manjšine. Govornik zahteva nato enakopravnosti z

Italijani ter končno izjavi, da Slovenci ne bodo glasovali za odobritev proračuna. — Izvajanja dr. Wilfana so povzročila splošno pozornost med italijanskimi svetniki in izzvala burno odobravanje pri slovenski manjšini. — Po dr. Wilfanu je govoril občinski svetnik A. r. a, ki je polemiziral proti izvajanjem predgovornika ter trdil, da tržaška mestna občina okolice ne zapostavlja, da pa je v naravni stvari ležeče, da obstoja razlika med osred. mestom in periferijo. Da ni najti enakopravnosti med Slovenci in Italijani v proračunu, je po njegovih izvajanjih posledica tega, ker Slovenci baje neprestano napadajo italijanski živelj mesta. Poleg naravne pripojitve, ki grozi italijanskim prebivalcem s strani Slovencev, pa skrbi po njegovem mnenju tudi vlada za import Slovencev s tem, da nastavlja slovenske železničarje, finančne paznike, pismošne in redarje, česar vlada niti ne taji. Proti temu hočejo Italijani napeti vse sile, da ohranijo takozvani italijanski značaj mesta. Občinski svet je italijanski (!), mesto italijansko (!), okolica italijanska (!), zato morajo vsi občinski uradi poslovati izključno italijansko. Italijani so nasprotni vsaki utrkavizaciji. Dokler so gospodari v Pragi Nemci, so baje dajali Čehom vse pravice, ko pa so prišli Čehi na krmilo, so odrekli Nemcem enakopravnost. Italijani nočejo doživeti iste usode. Nemci imajo velik vpliv v državi, Italijani pa nimajo ničesar razen svojih občinskih zastopov, ki jih hočejo braniti do skrajnosti. Da se »ohrani« italijanski značaj mesta, je treba, da ostanejo mestni uradi čisto italijanski. Trditve, da skrbje državni uradi za italijanski značaj mesta, zavrača s trditvijo, češ, da so ti uradi poslovanjem. Za ljudske in srednje šole v Trstu ne da vlada ničesar, vendar stanejo te šole nad 4 milijone na leto in mestna občina vzdržuje tudi v okolici šole (italijanske). Glede šole pri Sv. Magdaleni, pravi, da bi bila že dograjena v mestni bližini, če bi se ne bila proti temu načrtu pojavila gonja in bi se ne zahtevalo šole v bližini mesta samega. — Obč. svetnik dr. Puecher kritizira proračun ter se nato dotakne tudi narodnostnega vprašanja. Med drugim izjavi sledeče: Če je kak narod v resnici napaden in se nahaja v nevarnosti, se mora braniti, to je njegova naravna pravica, dvomi pa, da bi bila italijanska narodnost v Trstu v resnici ogrožena, zato tudi ne more odobravati načina italijanske obrambe. Najboljša obramba bi bila, če bi se med obema narodnostima sklenil pošten kompromis, da bi se oba naroda lahko na kulturnem polju popolnoma izživela. Najboljše sredstvo proti narodnostnim bojem bi bila narodna avtonomija, ki bi se morala izvesti tako v državi, kakor v občini. To je sedaj sicer še utopija, vendar veruje vsi pametni ljudje v njo, ker se bo gotovo uresničila in imela za posledico tudi narodnostni mir. Oglasil se je k fakični opazki svetnik Budinich, nakar je govoril zopet svetnik A. r. a, ki je povedal, da bojujejo Italijani boj proti izseljevanju, proti prepojenju prebivalstva s slovenskimi elementi in proti umetnemu importu Slovanov. V tej borbi pa stoji z Italijani socialistične stranke ob strani. Celotno v trenutku, ko vstane vse mesto proti Slovanom, socialni demokrati ne sodelujejo. V glavnem se je pritoževal samo proti nastopu socialnih demokratov.

Tujski promet v Trstu. Tujski promet v Trstu je v zadnjih letih silno narasel. Leta 1904. je bilo v Trstu 50.000 tujcev, l. 1913. pa že 111.903 tujci. Največ tujcev je bilo iz sosednjih kronovin, pa tudi iz ostalih dežel, je prišlo mnogo tujcev, zlasti iz Nemčije in Italije.

Tržaška porota. Pri predvečrajšnji popoldanski razpravi so bile zaslišane še ostale pričre radi velike poštne tatvine, tako da znaša njihovo število 52. Tudi te priče so izpovedale, da kritičnega dne t. j. 11. decembra 1913 obtoženec ni kazal nikakih sumljivih znakov razburjenja ter da se je vedel ravnotako ko prejšnje dneve. — Pri večerni razpravi so oddali izvedenci svoja mnenja, in sicer tako kemijski, kakor tudi izvedenci za pisave. Pri tem je prišlo do spora med predsednikom in zagovornikom dr. Bobbo. Ta je namreč izrazil svoje začudenje, da podajajo kaligrafski izvedenci tudi svoja mnenja o pečatih, pečatnikih, o vosku, kavčuku itd. Ker se je nekdo na galeriji nasmej, je rekel predsednik branitelju: Prosim vas, gospod zagovornik, če hočete vzbujati smeh v občinstvu, da to storite kje drugje, nakar mu je dr. Bobba razburjen odgovoril: Prosim, gospod predsednik, prvi, ki vzbuja smeh med občinstvom, ste vi, pa ne jaz! Nato so sodniki odšli v posvetovalnico, ko so se pa vrnil, je obsodil predsednik zagovornika na 150 K globe. Nato so se prebrali razni sodni spisi. — Pri večerajšnji obravnavi je govoril dr.

pravnik in zagovornik, nakar so se stavila porotnikom vprašanja. — Po kratkem posvetovalstvu so porotniki zanikali vsa vprašanja, nakar je sodišče višjega poštnege oficijala Frana Biečarja oprostilo.

Drobne novice. Goljuj in t. t. V Trstu so aretirali nekega 19-letnega Avgusta Frühlinga, doma iz Celovca, ki je pred nekaj dnevi prišel v neko »krščansko hišo«, kjer dobe za mal denar hrano in stanovanje moški in ženske protestantskega veroizpovedanja. Tam je stanoval in bil na hrani tako dolgo, da je njegov dolg narasel na 116 K. Predsodnim pa jo je Frühling popihal, predno pa je šel, je razbil neko skrinjico ter odnesel okrog 80 K denarja. Policija ga je pa že včeraj izsledila, aretirala in oddala deželnemu sodišču. — V Italijo je dezertiral neki 22letni Josip Remškar, ki je služil pri 27. planinskem polku v Kanalu. Pogrebil je čez mejo ter se pri Sv. Lenartu predstavil laškimi karabinierjem. Nosil je še uniformo, bajonet je pa še na avstrijskih tleh vrgel od sebe.

Jesenjske novice.

Desetletnica jeseniškega »Sokola«. V nedeljo, dne 7. junija slavi jeseniški »Sokol« svoj prvi jubilej. Ta desetletna doba ni le važna za društvo kot tako, ampak brezdvomno tudi za povzdigo in poglavitno narodne zavesti v skrajnem kotu Gorenjske. Industrija in železnica sta na Jesenicah ustanovila močno nemško bojno organizacijo, ki je ponovno naskočila to slovensko občino in jo skušala iztrgati iz rok domačemu prebivalstvu. Nastopili so časi, ko je na enem glasu visela usoda Jesenic, izguba te važne točke bi lahko postala usodna za njeno okolico. V tiste burne čase spada ustanovitev jeseniškega »Sokola«, ki je zbral pod svoje okrilje navdušeno mladino in potom nje zasejal narodno zavest med najširše vrste. Delavci so bili prvi in najvztrajnejši njegovi člani od ustanovitve do danes. Marsikateri izmed njih je moral drago plačati svoje sokolsko prepričanje, toda vsi pritiski narodnih in političnih nasprotnikov niso mogli ugonobiti društva. Njegovo delovanje pa ni ostalo omejeno na Jesenice same, tudi v okolici se je kmalu začutil njegov vpliv; na Javorniku, Mojstrani, Kranjski gori in Bledu, kamor je društvo prirejalo, svoje izlete, se je po njegovi zaslugi razširila sokolska misel. Z jutrajšnjim dnem pa se začel za jeseniškega »Sokola« nova doba; razvil bo svoj prapor, ki mu bo klical v spomin prestane boje, ki ga bo bodril na novo vztrajno delo in mu kazal pot do sokolskega cilja. Veliko je število njegovih zakletih sovražnikov, ki bodo stiskali pesti, ko bo zaplapolal rdeči barjak sokolski nad Jesenicami, a veliko je tudi število njegovih vernih prijateljev širom slovenske zemlje, ki bodo prišli dežansko pokazati, da jim je na srcu prospeh in razcvit Sokolstva, ki mu bodo na ta dan klicali z navdušenjem: Krepko stoj, »Sokol« jeseniški, pod novim praporom domovju bram-ba, vragu strah!

Družnica družbe sv. Cirila in Metoda je priredila dne 17. maja izlet v Zerovnico, pri katerem je sodeloval tudi naraščaj jeseniškega »Sokola«. Ko so fantje prišli v ponedeljek v šolo na Jesenice, se je spravil na te reževe nadučitelj Salberger, ne kaplan, kakor je bilo zadnjič poročano v vašem cenjenem listu, in jih jel prav po njegovi rovtarski navadi pretepavati. Mi gosp. Salbergerju za danes samo to povemo, da si enkrat za vselej prepovedujemo, pretepavati otroke. Če ne bo to nič pomagalo, pridemo z odprtim pismom na vaš naslov, v katerem bomo pojasnili vaše življenje na Jesenicah. Če mislite, da je že vse pozabljeno, se proklete motite.

Občinska seja se vrši v nedeljo popoldne na Jesenicah; predsedoval ji bo ljubljanski dr. Pegan. Bivšega župnika Skubica mora biti v dno njegove črne duše sram, ker je tako daleč zavezil z občinskim gospodarstvom na Jesenice. Županu Čebulju so odvzeli vse denarne manipulacije z občinskim denarjem. Tisti famozni deželni odbor, ki hoče postojniški gospodarski odbor razpustiti samo zato, ker mu načeluje mož - poštenjak od nog do glave, vse časti vredni župan Lavrenčič, hoče na Jesenicah na vsak način držati župana Čebulja, klerikalca, oziroma hoče klerikalni odbor pripraviti, da odneha od svoje zahteve, da se odstrani Čebulj radi čudnih »manipulacij« v občinskem gospodarstvu, ki mu jih je »Narod« zadnjič dokazal. Mož je ta dokaz prav mirno vtaknil v žep, dal je pa v »Slovencu« natisniti neko izjavo in nalepiti po hišah na Jesenicah in Savi. Ker je pa to storil brez dovoljenja, jih je dal hitro potrgati. Pa mu ne bo nič pomagalo, bo moral le šteti nekaj srebrnih kronič!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško obhaja letos desetletnico svojega obstanka, in sicer dne 9. avgusta. Pri slavnosti se bo razvila tudi šolska zastavica, ki bo prva na Kranjskem in Štajerskem pri tej družbi. Zastavico bodo nosili otroci ob koncu in začetku šolskega leta in pri pogrebu umrlih članov in dobrotnikov otroškega vrtca na Savi. Opozorjamo že danes vse narodne in zavodne Slovence na to krasno prireditev, ki bo prva in največja te vrste za našo slovensko mladino. Opozorjajo se vsa narodna društva na to narodno prireditev s prošnjo, naj ne prireajo ta dan veselice.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1914.

Razstavni odsek opozarja vse župe oziroma društva za točno poslatve vseh, za razstavo namenjenih predmetov. Doslej se je odzvalo izmed 115 društev oz. odsekov — 5 društev. Kratki opisi zgodovine vsakega društva bodo vezani v knjigo slovenskega Sokolstva. Društva, ki ne bodo vposlala rokopisa o zgodovini društva, dobe v veliki zgodovinski knjigi prazne liste z naznačbo društev. Ti prazni listi bodo najbolje pričali posetnikom razstave o sokolovanju dotičnih društev.

Razstavni odsek se obrača tudi do vseh poedinih bratov, ki hranijo kake znamenitejšee sokolske predmete, s prošnjo, da mu vpošljejo iste v svrhu razstave. Predvsem želi razstavni odsek predmete iz prve dobe slovenskega Sokolstva, tako: širokokrajni klobuk, kakor so ga nosili slovenski Sokoli v posameznih dobah; rdečo sokolsko srjajo, ki se je zavezovala pri vratu s pentljo, modro srjajo Sokola iz Kranja, kakršno je nosil l. 1864, 1867 in 1870, stare spominske kolajne, nagrade itd. — Vsi predmeti bodo zavarovani proti požaru in tatvini; za njihovo nepoškodovano vrnitev jamči odsek.

Sokolske razstave se udeleži tudi akc. tovarna higijenskih in zdravstvenih naprav in pripomočkov »Medica« iz Prage, ki je ob priliki VI. češkega vsesokolskega zleta 1912 razstavila bogato zbirko anatomskih in fizioloških preparatov ter raznih higijenskih priprav. Na ljubljanski sokolski razstavi bo razstavila izbrano zbirko anatomskih in fizioloških preparatov ter nekatere najvažnejše vzorne pripomočke za prvo pomoč in higijeno. Omenjeni zavod nam je sporočil, da bo naprosil tukajšnjega lekarnarja brata U. pl. Trnkoczyja za ureditev razstavne zbirke »Medica«.

V razstavi bodo razstavljena tudi zbirka vseh slovenskih sokolskih razglednic. Zato prosi razstavni odsek vsa bratska društva in župe, ki so izdala svoje razglednice, da mu jih nemudoma pošljejo vsake vrste po eno. — Razstavna dela so v polnem tiru, ovira nas edino le netočnost nekaterih — sokolskih društev. Toraj bratje kviku k delu, zlet se bliža z brzimi koraki!

V sokolsko razstavo imajo na predlog razstavnega odseka **prost** vstop vsi člani z zletnim znakom.

Koncert »Glasbene Matice«, Pevski zbor »Glasbene Matice« priredi na čast slovenskim gostom koncert s povsem novim, krasnim sporedom.

Finančni odsek izda v kratkem krasne spominske zletne diplome — delo gospoda Hinko Smrekarja — popis te diplome priobčimo prihodnji teden, za danes pripomnimo samo to, da bode diploma v okras vsakemu salonu.

Finančni odsek ima doslej v zalogi:

zletne zgodovinske razglednice po	K —10
8 vrst barvnih razglednic po zletne iglice (pomajšnan zletni znak) po	—12
sokolske koleke po	—60
velike zletne lepake po	—02
partituro k prostim vajam članstva po	1:50
klavirni izvleček k prostim vajam članstva po	1—

Bratje Sokoli in sestre Sokolice, širite, vporablajte in priporočajte vsepovsod samo sokolske zletne razglednice. Vse predmete naročati je neposredno pri »Slovenski Sokolski Zvezi« (Finančni odsek).

Skoro vsak dan prihajajo na zvezo reklamacije radi zletnih lepakov, vsled česar sklepamo, da jih nekatere župe še dosedaj niso razposlale med svoja društva; dotične župe pozivljamo, da to nemudoma store! — Prve dni meseca julija izide mali lepak — mojstrsko delo g. akad. slikarja Ivan Vavpotiča, apeluje-

mo na župe, da jih takoj po prijemu razdele med svoja društva.

Predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze« naznanja, da se bode odslaj uradovalo za stranke vsak dan od 5. do 7. ure zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Sokolstvu in narodnemu občinstvu.

Belokrajnska železnica je otvorena. Vsem onim, kateri prevozijo predor v Semicu, nudi se krasen pogled na kraj, kjer so nekoč gospodovali z ognjem in mečem Turki, na oni kraj, kjer so branili naši dedi svojo lastno grudo in rodbino, ne samo pred Turki, marveč pred raznimi nasilniki.

To je ona zemlja, katera nas vedno opominja, da je Slovenec, Srb, Hrvat brat, da je v bratski slogi in gospodarskih stremljenjih spas našega naroda, kakor tudi vsega Jugoslovanskega prebivalstva.

Ta zemlja, ti kraji vabijo letos dne 12. julija vse brate, prijatelje in znance na sokolski župni zlet v centralo Bele Krajine v Metliki.

In tudi Metlika vabi vse prijatelje krajev, narave kakor tudi prijatelje naše sokolske ideje, da pohite na to sokolsko manifestacijo, kjer utrdimo medsebojno bratske in prijateljske vezi, in preživimo nekaj prijetnih trenutkov v Metliki, v Beli Krajini, katera je bila pravkar otvorena svetu.

Vsa bratska sokolska društva naprošamo, da odgovore na dopisano vabilo, če se udeležijo ali ne, zanesljivo do 20. junija t. l., da ne bode na dan prireditve neprijetnosti. Torej še en opomin: Vsi prijatelji romanja v Metliko delujte na to, da bode to romanje k božanstvu »Sokolski ideji« manifestacija cele Slovenske dežele. Bratska sokolska društva pa naj naznanijo število udeležencev.

Podrobnosti se objavljajo še naknadno. Zdravo!

»Sokol« v Metliki.

Razstava »Jugoslovanska žena«.

»Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani priredi avgusta meseca t. l. v prostorih dekleškega penziona »Mladike« **veliko razstavo »Jugoslovanska žena«**. Pokazati hoče svetu v prvi vrsti vsa dela, ki jih je vršila slovenska žena minule in sedajne dobe ročna dela, narodne noše različnih slovenskih krajev, izdelke domače ženske obrti i. dr. Pokazati hoče dalje tudi kaj je mogla narediti Slovenka na literarnem in umetniškem polju v naših težkih okoliščinah, živeča v težkih in gmočnih razmerah brez šol in drugih prilik do izobrazbe. V ta namen zbere vsa pomembnejša literarna dela, ki so jih spisale Slovenke ter liste, ki so jih spisale in urejevale Slovenke in slike, ki so jih izvršile slovenske umetnice. — Za razstavo »Jugoslovanska žena« pridno delujejo razna društva, odseki in posamezniki širom slovenske domovine. Posebno marljivo zbira belokranjski odsek zanimive belokranjske narodne izdelke, noše ter razna dekorativna ročna dela, izdelana po narodnih motivih.

Belokrajina bode imela na razstavi poseben oddelek.

Tržaške Slovenke se takisto udeležijo razstave »Jugoslovanska žena« s posebnim oddelkom ter v to svrhu pridno zbirajo po tržaški okolici zanimive ženske izdelke.

Idrija s svojimi prekrasnimi, tudi po svetu dobro znanimi kleklanimi izdelki bode takisto bogato zastopana.

Za štajerski oddelek je »Zgodovinsko društvo« v Mariboru blagohotno prevzelo aranžma ter bode dalo tudi vse, na razstavo spadajoče predmete iz svojega muzeja ljubezno na razpolago. Tudi se je obrnil odbor »Zgodovinskega društva« s posebnim oklicem na štajersko narodno žensko, naj bi mu pomagalo pri zbiranju ženskih ročnih in obrtnih del ter narodnih noš.

Na Gorenjskem se je osnoval poseben odbor, ki nam predoči na razstavi brhko Gorenjko sredi njenege dela.

Koroška se tudi giblje in trdno upa društvo, da bo moglo pokazati na razstavi »Jugoslovanska žena« lepo zbirko koroških narodnih izdelkov in noš.

Razstave se udeležijo tudi **Hrvače** s posebnim oddelkom. Dalje pričakuje »Splošno slovensko žensko društvo« glede razstave najugodnejših vesti iz Belgrada.

Odbor se je namreč obrnil na srbsko ministrstvo prosvete, naj bi

dalo sestaviti iz bogatih narodnih zbirk v belgrajskem muzeju primerne kolekcije najlepših ročnih in dekorativnih del ter najzanimivejših noš. Te dni je bil društveni zastopnik g. dr. Niko Župančič pri ministru, ki je vse obljubil ter bo baše prošnja v kratkem ugodno rešena. Enake prošnje je odposlalo žensko društvo tudi bolgarskemu in črnogorskemu naučnemu ministrstvu, a doslej še ni dobilo odgovora. Vsekako je »Splošno slovensko žensko društvo« pridno pri delu in je pričakovati najlepših uspehov, ako se vse obljube resnično izpolnijo. Društvo samo seveda ne zmore vsega, nego je navezano na pomoč drugih. Nadejati se je, da store vsi naprošeni faktorji in povabljeni osebe svojo dolžnost.

Poziv.

Gospod Ivan Hribar, ravnatelj »Banke Slavije«, bivši deželni in državni poslanec, ter župan ljubljanski, je vsprožil misel, da bi se postavil pokojnemu g. Vatroslavu Holzu nagrobni spomenik. To njegovo misel je priobčil odboru »Pisateljskega podpornega društva« in odbor je soglasno sklenil, da se dragevolje odzove temu pozivu. Da se omogoči postavitev skromnega in vendar dostojnega spomenika na grobu pokojnega g. Vatroslava Holza, poziva podpisani odbor slavno slovensko občinstvo, posebno pa njegove mnogobrojne osebne prijatelje, da naj blagovolje vsak po svoji sili prispevati doneske za ta namen. Pošiljajo naj se doneski ali slovenskim listom, katere prosimo, da ponatisnejo ta poziv in prevzame nabiranje prispevkov, ali pa naravnost blagajniku »Pisateljskega podpornega društva« gospodu profesorju Antonu Funtku pri c. kr. učiteljski v Ljubljani. Slovenci izkazuje se hvaležne možu, ki je vse svoje življenje žrtvoval pisateljevanju in je mnogo klenega zrna ostavil v svojih spisih.

V Ljubljani, meseca junija leta 1914.

Za odbor »Pisateljskega podpornega društva«:

RAJKO PERUŠEK,
t. č. predsednik.

Dnevne vesti.

— Redna seja občinskega sveta bo v torek dne 9. junija 1914 ob šestih popoldne v mestni dvorani s tem-le dnevnim redom: (Javna seja.) I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Volitev upravnega odbora mestne elektrarne in vodovoda. IV. Personalnega in pravnega odseka poročila o dopisu mestne hranilnice glede pritrilila besedilu dodatka k pravilom mestne hranilnice. V. Finančnega odseka poročila o ponudbi Elze Kosove za odkup mestne hiše št. 15 Pred prulami. VI. Stavnega in olepševalnega odseka poročila glede oddaje del za obrežne zidove ob obrežjih Ljubljane. VII. Stavnega odseka poročila: 1. o prošnji občine Spodnje Šiške glede priklopite občinskega cestnega kanala na mestno kanalsko omrežje. 2. o dopisu c. kr. priv. južne železnice glede reverza ter priznavalne najemščine za napravo jarkov iz Ceste v Rožno dolino v železnični jarek. 3. priziv Svetozarja Koserja proti odloku mestnega magistrata glede dovolitve neke stojnice v Kolodvorski ulici. 4. priziv Frana Scagnettija proti odloku mestnega magistrata glede dovolitve neke stojnice v Metelkovi ulici. 5. o samostalnih predlogih obč. svetovalec Likozarja glede parcelacije mestnih senožihi pod Rakovnikom v njive ter določitev ene teh parcel za navažanje smeti. 6. o samostalnem predlogu obč. svetovalec Jegliča glede zveze Cojzove ceste z Nadvojvoda Evgena cesto. VIII. Plinarničnega odseka poročila o razmerju med mestno občino ter ljubljansko plinarno. IX. Direktorija mestne klavnice poročila o prošnji vodstva za dovolitev kredita za četrtega klavničnega hlapca. X. Samostalni predlog obč. svetovalec Štefeta glede okraševanja oken s cvetlicami in okrasitve ter razsvetljave ljubljaničnih obrežij. (Tajna seja.) I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega odseka poročila: 1. o prošnji nekega magistratnega uradnika za podelitev naslova. 2. o disciplinarni zadevi nekega šolskega sluga. 3. o disciplinarni zadevi nekega bivšega magistratnega uradnika. IV. Odseka za službene pragmatike poročila: 1. o določitvi sistemiziranih služb uradnikov mestnega magistrata. 2. o raznih personalnih zadevah. V. Finančnega odseka poročila: 1. o prošnji nekega magistratnega uradnika za bolniško podporo, odnosno odpis neke mestne davščine. 2. o prošnji nekega mestnega stražnika za bolniški dopust in podporo. 3. o prošnji akad. slikarja R. Jakopiča za sub-

vencijo za njegov umetniški razstavni paviljon. 4. o neki prošnji za izplačilo posmrtni četrti. VI. Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročila o računskem sklepu mestnega užitninskega zakupa za upravno leto 1913. VIII. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

— Duhovnik in ljudstvo. Zadnji »Domoljub« je priobčil v svoji prilogi »Naš kmečki dom« članek »Duhovnik in ljudstvo«, v katerem se poje slava naši duhovščini in se opisuje ljubezen, ki jo goji naše ljudstvo napram duhovnikom. Članek se pozna na prvi hip, da je potekel izpod peresa škofa Bonaventura, iz njegove vsebine pa se da sklepati, kaj je napotilo škofa, da je napisal ta članek. Ne da se prikriti, da med duhovnikom in ljudstvom ni več tistega lepega soglasja, tistih patrijarhalnih razmer, ki so vladale pri nas takrat, ko so pasli med nami duše res narodni, za blagor ljudstva vneti in delujoči duhovniki, ki jim je bila dobrobit naroda vse, politika pa docela postranska stvar. Današnji duhovniki pa niso več to, kar so bili njihovi predniki. Morda ne po svoji krivdi, pač pa po krivdi svojih predstojnikov. Dandanes je slovenski duhovnik v prvi vrsti politik, in še le v zadnji vrsti dušni pastir. A tudi dušni pastir je samo onemu omejenemu krogu svojih vernikov, ki se v političnem oziru brezpogojno pokorijo njegovemu vodstvu. Kdor se v politiki ne vdnja brezpogojno duhovniškemu vodstvu, ta nima v duhovniku niti dušnega pastirja, kamoli da bi zrl v njem svojega prijatelja, svojega zaščitnika in očeta. Zato se ni čuditi, ako je jelo spoštovanje do duhovnikov med ljudstvom padati, ako je jela ginevati ljubezen do njih. Škof opaja in čuti to. Toda mesto da bi iskal vzroka, zakaj tako rapidno pada ugled duhovniškega stanu, ter skušal z odstranitvijo teh vzrokov zopet postaviti prejšnje spoštovanje, ki je je gojilo ljudstvo napram duhovščini, hoče sedaj škof s hvalospevi na duhovski stan in na idealno razmerje med duhovnikom in verniki premostiti prepad, ki je v zadnjem času zazijal med velikim delom ljudstva in duhovščino, ki se vedno bolj pogloblja in razširja. Toda ali so hvalospevi na idealno razmerje, ki je v lepih, prošlih časih vladalo med duhovnikom in narodom, a katero že zdavno žal pripada zgodovini, uspešno sredstvo, da se premosti oni prepad? Le naivnež, ki živi samo v svojih fantazijah, si more kaj takšnega domišljati! In zdi se, da je škof Anton Bonaventura tak naivnik. Ne, ne, gospod škof, vaše sredstvo ne bo imelo uspeha. Zlo tiči v vas samih. Izprašajte si vest, kakor se to spodobi poštemu krščanskemu človeku, pa vam bo povedala, da ste vsega zlega krivi vi sami. Kdo pa je spodil duhovnike iz cerkve in jih nagnal v politično areno? Vi, gospod škof Anton Bonaventura! Kdo je napravil iz dušnih pastirjev politične agitatorje, barantače in mešetarje? Zopet vi, škof, Anton Bonaventura! Kdo je napravil iz hramov božjih svetopisemske jame razbojnikov? Kdo drugi, kakor zopet vi, škof, Anton Bonaventura! Vse to ste napravili vi, duhovnik je postal iz dušnega pastirja političen priganjač, orodje v rokah politične stranke. In to nevedno, nedostojno svojo vlogo že čuti duhovnik sam, in že stiska skrivaj pesti proti tistemu, ki ga je siloma nagnal v ta neveden položaj. O tem se zavedate tudi vi, gospod škof. Zato bi radi revolto v duhovniških vrstah zlomili s tem, da se po pasje laskate duhovniku. »Visoki uradnik mi je rekel« — pravite — »zakaj pa ne volite več duhovnikov za poslance? Saj duhovniki najbolj poznajo kmetove potrebe in imajo povsod najbolj čiste roke!« Tako laskanje! Pa ne bo nič zalego, gospod Anton Bonaventura. Hvalospevi in laskanja ne bodo spravili s sveta prepada, ki zija med ljudstvom in duhovnikom, odstrani ga lahko samo klič: Nazaj v cerkev, nazaj pred oltar, duhovnik bodi zares dušni pastir vsem in za vse!

— Klerikalci in gostilničarji. Iz gostilničarskih krogov nam pišejo: Klerikalna lista »Slovenec« in »Domoljub« se dan za dnevom zaletujeta v strogo strokovno gostilničarsko organizacijo, češ da je liberalna. Naj nam ta dva prečatita lista navedeta samo en slučaj, ko se je ta ali ona gostilničarska zadruga postavila na kako politično stališče. Če pa brani najvitalnejše interese gostilničarjev proti klerikalni deželnozborski večini, ki hoče gostilničarje kar iz kože odreti edinole v ta namen, da maši prazne blagajne svoje zavožene politične in gospodarske organizacije, s tem gostilničarska strokovna organizacija še ni politična ali pa celo liberalna organizacija. Lump bi bil oni obrtnik, ki bi mirno gledal, kako mu klerikalna stranka jemlje njegov krvavo prisluženi denar, kako mu z nasilno agitacijo uničuje njegovo eksistenco, kako mu odjeda kruh, s katerim mora preživljati sebe in

svojo družino. Klerikalni listi napadajo gostilničarsko organizacijo pač predvsem zato, ker noče biti klerikalna. »Slovenec« nasprotuje resoluciji deželne zveze gostilničarskih zadrug glede dajanja zadrugnih mnenj, češ da bi bila le za liberalce ugodna. Pri tem se je »Slovenec« najbrže spomnil znanega reka: »Wie der Schelm ist, so denkt er von anderen«. Tako namreč postopa klerikalna večina deželnega odbora, ki pozna samo klerikalno davkoplačevalce. Naj pa bo klerikalna stranka tega ali onega mnenja, gostilničarska organizacija bo prej kakor slej krepko branila svoje stanovske interese tudi proti nasilstvom vsega mogočnega klerikalne stranke. In ravnotako ostanejo gostilničarji pri mnenju, da mora največji škodljivec našega stanu, namreč »Slovenec« iz vseh naših gostiln.

— Še nekaj o otvoritvi belokranjske železnice. Župnik iz Adlešič g. J. Šašel na dolgo in široko razpravlja vprašanja, zakaj ni bil povabljen k otvoritvi belokranjske železnice pravoslavni svečenik iz Marindola in zakaj se otvoritve niso udeležili Bojančani. Predvsem moramo poučiti župnika Šašlja, da Marindol do danes še ne spada niti k Hrvatski niti h Kranjski, marveč da je ta teritorij ravnotako kakor žumberski še preporen, kar bi župnik prav lahko posnel iz »Slovenca«, ki je pred kratkim poročal, da je deželni odbornik dr. Triller dobil od deželnega odbora kot referent nalogo, da izdela tozadeven načrt za končno rešitev tega vprašanja. Dejstvo pa je, da spadajo Bojančani v marindolsko pravoslavno župnijo in da bi torej že navaden takt zahteval, da se povabi pravoslavnega marindolskega svečenika kot duhovnega predstojnika Bojančanov k otvoritvi belokranjske železnice. Da so se vsled tega preziranja čutili Bojančani žaljeni v svojem verskem, pa tudi narodnem čutu, je popolnoma naravno in razumljivo. Župnik Šašel se pač preveč domišlja, če misli, da bodo Bojančani, ki so znani kot bistri, inteligentni in značajni, šli na njegove limanice in na limanice kakega zagrozenega klerikalca Šterka, da bodo delali štafazo klerikalni paradi. Bojančani bi prav gotovo prišli, če bi jih vodil njihov pravoslavni župnik, ne pa klerikalni agitator in hujskač Šašel, ravnotako nezmislno je, če misli, da bodo Bojančani kedaj volili klerikalno stranko. Mi tudi ne razumemo, kakšno katoliško prepričanje ima župnik Šašel, ki vabi pravoslavne Bojančane v klerikalno stranko, ki ima kot prvo točko svojega programa edino zveličavno katoliško cerkev in ki ima za glasilo »Slovenec«, ki dan za dnevom sramoti pravoslavne. Glede učiteljice je dejstvo, da nima prav nikakršne zmožnosti kot ljudskošolska učiteljica in da so jo klerikalci le zaradi tega spravili v Bojance, ker je mežnarjeva hči, ker je služila pri nekem klerikalnem veljaku in ker jo mislijo počasi vtihotapiti brez potrebnih predstudies in izpričeval v status kranjskega učiteljstva. Bojanci, ki so znani kot zelo gostoljubni — o tem bi mogel župnik Šašel, pa tudi njegova protežiranka marsikaj povedati — so imeli dozdej šolo in jo bodo imeli tudi vnaprej. Eno pa je iz vsega Šašljevega dopisa razvidno, da bi klerikalci najraje vzeli Bojančanom njihov jezik in njihovo vero. Potem pa pravijo, da so Jugoslovani. Ravno Bojanci jasno kažejo, kako razumevajo naši klerikalci svoje jugoslovanstvo. Eno pa jim lahko že danes povemo: Bojančani ostanejo, kar so bili njihovi pradedje: zvesti svojemu narodu, zvesti svoji veri in zvesti svojemu prepričanju, ki ni bilo in ne bo nikdar klerikalno!

— Katoliški možje se — zgrajajo! Iz Radeč pri Zid. mostu nam piše prijatelj našega lista. Nadutost, prešernost in predrznost klerikalcev presega že vse meje. V dopisu iz Radeč se je vam že poročalo, kako bode naše klerikalce v oči plakat ljubljanskega Sokola za vseskoljski zlet, povedalo se ni, da je najhujši »purnan« naš graščak pl. Guttmansthal. Ko je ta še pred binkoštnimi prazniki zagledal ta plakat, je priletel k županu in rekel, da on tega ne trpi, da bi vse te take nesramne slike po hišah v Radečah. Župan naš, Jaka Rižnar pa je takoj napel vse kriplice, rotel v isti hiši stanujočega starosta radeškega Sokola, pretil pri tej stvari popolnoma neprizadeti učiteljici z raznimi posledicami itd. To ni pomagalo. 3. t. m. pa je poslal župan pisan ferman radeškemu Sokolu, da mora odstraniti dve v Radečah nabiti vabili ljubljanskega Sokola v 24 urah, sicer bo to storilo županstvo na družbene stroške. In ker se to ni zgodilo, skrbela je trojica radeških občinskih svetovalec, na čelu župan Jaka za novo predstavo. Sneli so slovensko omenjeni vabili z hiš in raz-

trgali na drobne kosce. To vam poročamo brez posebnega komentarja, ker sem prepričan, da bo radeški in ljubljanski Sokol storil svoje korake, da se ne bodo kratile njihove pravice. Omenimo le, da nam je vsem znano, da je po katoliških cerkvah veliko še bolj pohujšljivih slik svetnikov, da bi morali v Ljubljani Preširna in njegovo muzo pokriti pri vsaki procesiji in da nam je tudi znano, da ob drugih prilikah g. pl. Guttmansthal ni nič posebno skrupulozen in občutljiv, kadar je treba gledati tudi žive slike in če nam bi ob svojih prostih urah skrbel za take nepotrebne teatre, povedali bomo tudi mi kaj iz njegovega privatnega življenja. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Capito?

— Kaj je z župnikom Riharjem? Kakor je znano, je župnik v Mekinjah Rihar na dan deželnozborske volitve kot predsednik volilne komisije med volilnim aktom k rade del napredne glasovnice. Proti njemu je bila uvedena kazenska preiskava in že pred tedni bi se imela vršiti proti njemu sodna obravnava. Toda dan pred obravnavo je župnik izginil, češ da je — obolel na duhu — in da so ga prepeljali v neki sanatorij. Obravnava je bila preložena in od tistega časa, ni bilo o njem in o njegovi stvari prav ničesar slišati. Sedaj pa smo izvedeli, da biva župnik Rihar zdrav, čil in čvrst v Gradcu, se udobno spreha po mestu in hodi pit pivo in čitat časopise v restavraciji »Steirerhof«. Zato imamo priče! Za sodišče je on seveda še — »duševno bolan« in se nahaja na — »zdravljenju« v kakem sanatoriju. Tako se sme »božji namestnik« odtegovati roki pravice! Vprašamo sodno oblast, če ji je znano, da jo župnik Rihar vleče za nos in se vesel, zdrav in čil udobno zabava v Gradcu in brije norce iz vseh, ki so mu šli na lep v prepričanju, da ni duševno normalen?

— Nadučitelj Drag. Česnik, ki ga je c. kr. deželni šolski svet kranjski iz »službenih« ozirov premestil iz Knežaka v Cerklje na Dolenjsko, je vložil po svojem zastopniku dr. Franu Novaku pritožbo na c. kr. naučno ministrstvo. O stvari bomo pozneje obširneje poročali, da izve ne samo slovenska, ampak vsa javnost sploh, kake nečuvne stvari se gode v deželi strahovlade S. L. S.

— Promocija. Za doktorja vsega zdravilstva bo v ponedeljek 8. t. m. na dunajski univerzi promoviran dr. Janko Dervnovšek iz Hrastnika. Čestitamo!

— Obtožnica proti ljubljanskemu škofu. Pod tem naslovom piše »Die Wartburg«: »Dne 22. januarja je bila v poslanski zbornici imunizirana neka v Ameriki izšla knjiga. »Škof proti župniku«, ji je naslov. Iz povesti o zatiranju nasilno vpokoje-nega župnika Berceta iz Sore si lahko pridobimo na temelju uradnih spisov ostrašujoč vpogled v nasilno, samovoljno gospodstvo strogo vati-kansko mislečih škofov. V tem slučaju je bil nezadržan župnik vključ od-poru vse občine z bajoneti izgnan iz njegovega župnišča. Pri tem je celo tekla kri. Knjiga osvetljuje tudi mar-sikatero praktilne, s katerimi klerika-lizem vzdržuje svoje gospodstvo. Škof Jeglič je svoji duhovščini »uka-zal, naj vpliva na to, da bodo na smrt bolni ljudje v oporokah večja ali manjša volila ostavljali njegovim zavodom.« Kakšne sadove rodi takšno uradno ukazano testamentolov-stvo, se nadrobno opisuje v knjižici... Ves način, kako postopa škof s podrejenimi župniki, živo spominja na sodbo rimskega prelata dr. Schei-cherja, ki se je izrazil, da je škof po-doben Gesslerju visoko na konju, župnik pa ubogemu gozdnemu čuva-ju z gore Rigi, ki zdihuje v ječi...«

— Za naša obrambna društva. Jutri popoldne prirede naše narodne dame v Narodnem domu veliko ljudsko veselico in korist naših prepo-trebnih obrambnih društev — »Druž-be sv. Cirila in Metoda« in »Branibora«. Prav po domači, starodavni slovenski navadi se bo tu poveslilo slovensko ljubljansko prebivalstvo. Za borih dvajset vinarjev, ki jih bo daroval na naš narodni oltar vsako, ki bo hotel posetiti to veselico, bo mnogo najlepše, najnedolžnejše zabave. Če se pa kdo le preveč boji za svoj možniček, mu povemo, da ga ne bo nihče silil, prigovarjal, naj kupi to ali ono, tudi cvetke se mu ne bodo vsiljevale. Lahko bo vžival v senci košatih lip vse razkošje, vse veselje te narodne veselice. Le če se bo oglasila lakota ali pa žeja, bo zado-stil lahko tej svoji potrebi, ne da bi mu bilo treba več plačati, nego sicer. Naše dame mu bodo pa tudi rade postregle s svežo limonado, s čajem itd. In če se je ta ali oni namenil na kak izlet, naj ostane ta dan v Ljubljani ter žrtvuje ta dan naši zatirani deci ob mejah. Pridite vi, očetje, matere, ki ste tako srečni, da morete svojo dečo vzgojevati v solah v ma-

terinskem jeziku, pridite vsi, ki ču-tite narodno, na to narodno ljudsko veselico ter žrtvujte one desetice, ki ste jih mislili potratiti zunaj na izletu, za ono našo zapuščenno deco tam na ogroženih mejah, kjer čakata nem-ški in laški zmaj, da zadostita svoji nikdar nasičeni lakoti. In če žrtvu-jete ta dan naši ogroženi meji, boste imeli zadoščenje, veliko zadoščenje, da ste tudi vi rešili košček naše slo-venske grude... Veselje, pravo slo-vensko veselje bo vladalo na tej ve-selici. Vsi bomo enaki! Ne bo ne ve-likih, ne majhnih, ne visokih, ne niz-kih — marveč vsi bomo le Slovenci, ki se bomo veselili, da moremo s svojimi skromnimi sredstvi pomaga-ti prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda in njenemu pobratimu Brani-boru. Torej vsi, ki ste dobre volje in ki čutite narodno, jutri popoldne v Narodni dom.

— Narodno občinstvo v Ljublja-ni! Danes se prične cvetni dan za naše narodnoobrambne organizacije družbo sv. Cirila in Metoda in za »Branibor«. Ljubljanci in Ljub-ljančanke, ne štedite s prispevki in pokažite, da ste tako narodno-zaved-ni in požitvalni, kakor nihče na Slovenskem! Danes je cvetni dan tudi v Trstu. Merila se torej bosta v narodni požitvalnosti Ljubljana in Trst. Na Ljubljancih je, da pokaže-jo, da je Ljubljana res osrčje sloven-skega naroda. Sicer bo upravičena trditev tistih, ki pravijo, da je Ljub-ljana prenehala biti slovensko sredi-šče in da je osrčje slovenskega na-roda sedaj — Trst!

— Odkupnice za cvetni dan se dobivajo tudi po trafikah. Slovenci in Slovenke, ako nameravate danes ali jutri napraviti kak izlet, ne pozabite si preje preskrbeti par odkupnic za cvetni dan.

— Cvetlični dan v Ljubljani. Gospode planince in gđ. ge. pla-ninke, ki se niso odkupili za nede-ljo, prosimo da vpošljete svoje pri-spevke po poštni nakaznici družbi sv. Cirila in Metoda.

— Sokol I. poroča uredništvu, da bo 20 članic ženskega telovadne-ga krožka sodelovalo pri cvetnem dnevu in da je bil izlet na Katarino določen že pred štirimi meseci. To sporočilo je sestavljeno v tonu, ki ga odločno zavračamo.

— Slovenke, delajte za razstavo »Jugoslovanska žena«! »Jugoslovanska žena« se imenuje razstava, ki jo priredi »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani avgusta meseca t. l. Slovenke iz vseh krajev sloven-ske domovine, zbirajte gradivo in pripravljajte. Zbirajte vse ono, kar je naredila Slovenka tekom stoletij in pošljite značilna narodna ročna dela na razstavo v Ljubljano. Na kmetih je najti ponekod še jako lepih stvari: razne stare karakteristične prtičke, peče, avbe, pasove, dalje kuhinjsko orodje: sklednice, žličnice, fino rez-ljane lesene žlice, nože, kadunje (ne-ške), zibelke, stare košarice, slike, posode za blagoslovljeno vodo, stare jaslice, ure, molke, razne zapone itd. To so vse stvari, ki so jih iz-delovale ali pa uporabljale ženske. Gre za vašo čast in vaš ugled, za dokaz uspehov ženstva! Pokažite delo svojih rok in svojega razuma! Ne čakajte vabil, saj društvo ne more vabiti vsakogar posebej, ker zanj ne ve. Kdor se zanima za stvar, komur je pri srcu slovenska domovina, na-rodna individualnost, ta naj sam pride in društvu pomaga! Vsakdo je dobrodošel in bo hvaležno sprejet v krog sodelovalcev. Tako razstavo je možno prirediti uspešno le z združe-nimi močmi. Naš namen je, pokazati uspehe ženskega dela na narodnem, umetnoobrnem, umetniškem (lite-rarnem, slikarskem, kiparskem) ter narodnogospodarskem polju. Stori-le so to že Čehinje, Poljakinje, Slova-kinje, Srbkinje in Bolgarke. Torej naj store to še Slovenke. Pisma je poš-iljati na »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani.

— Veselica na sejmišču se je morala zaradi slabega vremena pre-ložiti na četrtek, dne 11. junija.

— Društvo slovenskih zdravni-kov nam javlja, da je brzojavno po-zdravilo kongres čeških prirodoslov-cev in zdravnikov v Pragi.

— Hrvatski dijaki-izletniki so danes na Bohinjskem; žal da je vre-me tako neugodno. Jutri, v nedeljo dopoldne bodo v Ljubljani, kjer si ogledajo Tivoli, Grad in muzej. Pri-spejo jutraj ob pol 8. z gorenjskim vlakom. Z njimi so poleg našega zna-nega planinca prof. Pasariča, ki poi-de tokrat na Stol, še profesorji gg.: Anton Jiroušek, Adam Rubetič, Mirko Sečnik, Stjepan Mussulin in Lju-bomir Hadžić. Ob 1. popoldne odide-jo v Postojno.

— Dirka K. S. K. »Ilirije«. Veli-ko zanimanje vlada med občinstvom za jutrišnji dirko K. S. K. »Ilirija«, ki obeta biti v športnem oziru jako inte-ri-santna. Prijavili so se najboljši tu-kajšnji dirkači, tako, da bo mogoče doseči jako lepe uspehe, osobito ali-

bo vreme ugodno. Najzanimivejši del dirke bo gotovo na cilju ob takozvanem špurtu. Imeti pa morajo dirkači cisto prosto, vsled česar slavno občinstvo vlnjudo prosimo, da se ravna strogo po določilih rediteljev in ne zapre ceste, da bodo mogli dirkači nemoteno dalje. Start je v Kranju ob 5. popoldne, maksimalni čas je 50 minut. Po dirki je sestanek v restavraciji pri »Novem svetu«, kjer se razdele darila.

— **Slovenska trgovina v ugroženem kraju.** Vsem onim, ki so vprašali, kje je ta trgovina, javlja »Branič«, da je glede te trgovine že vse potrebno ukrenjeno. Na vprašanja na dopisnicah društvo iz lahko umljivih razlogov ne odgovarja. Znamke, ki so jih posamni gospodje priložili za odgovor, se porabijo za njihovim dovoljenjem v obrambne svrhe.

— **Državna izpita iz slovenske stenografije** v Zagrebu in iz nemške v Gradcu je napravil z odličnim uspehom tekem enega meseca jurist g. Ivan Pelan.

— **Poročil** se je danes gospod Josip Stadler v Ljubljani z gđ. Anico Glavač v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

— **Na naslov merodajnih faktorjev!** Sedaj, ko še ni nič vročine, pa prihaja iz stojišče vode iz jarkov v ljubljanični strugi tak vzduh, da je naravnost gnjusno. In ako se že pogleda, kakke harve se nahajajo na površju teh luž, lahko komu presoditi, da to nikakor ne more koristiti zdravju občinstva, še bolj pa seveda to vpliva na zdravje v strugi zaposlenemu delavstvu. Pred kratkim bi se bil neki prisiljenec od te mlakuže kmalu zastropil. In kaj bo, kadar nastopi vročina! Vsekako bi bilo umestno, da se te mlakuže vsaj enkrat na teden poplaknejo, da se ne pojavi kaka bolezen, ki bi vsekakor imela nedogledne posledice. To smo naprošeni objaviti, sosebno z ozirom na stanovanje na obeh bregovih ljubljanične struge.

— **Nesreča na državnem kolodvoru.** Ko je včeraj popoldne dospel na državni kolodvor vlak, je pri odprtih vratih vzrak padel z voza sprevoznik Pavel Otic, kateremu je šlo kolo čez levo nogo ter mu jo pri stopalu odtrgalo. Ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Na Dunaju je kupil g. Franc Celestina** iz Ljubljane od arhitekta Alberta Frankla palačo v Neustiftgasse pri nemškem ljudskem gledališču za 3 in pol milijona kron.

— **Tujski promet.** V mesecu maju je došlo v naše mesto 4921 tujecev. Poročila sta se danes Joško Nabergoj, c. kr. orož. postajevođa v Gradacu z gđ. Fanci Schifferjevo, hčerko trg. potnika g. Fr. Schifferja. Iskreno čestitamo!

Zopet poskušeni pobašinski napad na krški poštini avtomobil. Komaj je pretekle par tednov, ko so bili 4 nezreli mladiči pred novomeškim okr. sodiščem občutno kaznovani zaradi poskušnega napada na poštini avtomobil Novo mesto-Krško. Nekateri so očitali, da je bila dotična kazen preostara. Pa kakor se je kmalu pokazalo, na podivljano klerikalno mladino niti take hude kazni ne vplivajo. V nedeljo so namreč na državni cesti proti Ratežu zopet ti mladi zlikovci poskusili napad na poštini avtomobil, ki se je zvečer vračal iz Novega mesta proti Krškemu. Navalili so na cesto kamenje in ga pokrili z vejami, da se njih lopovstvo prehitro ne opazi. Ali podjetje, ki vzdržuje poštini avtomobil, ima zelo vestne, čuječe šoferje. Tudi to pot je šofer še v pravem trenutku zaznal pretečo nevarnost, čeprav je bila nastavljena zopet v ovinkih. Njegova čuječnost je zopet obvarovala nedogledno nesrečo. Tudi orožništvo gre zahvala, da je kmalo izsledilo dotične zlikovce; trije so iz Potovega Vrha, eden je iz Dol. Vasi pri Krki. Vsega obžalovanja vredno je, da ob tej avtomobilni progi eksistira nekaj duhovnikov, ki ljudstvo še šuntajo proti avtomobilni vožnji, češ, to vožnjo treba odpraviti tako ali tako. Dobro bi bilo tudi gospodo izslediti in izročiti kamor spada.

Diva v stiskah, vefelina in pikantna veseliga dosegla je včeraj pri prvotnih predstavah občno priznanje in viharni uspeh smeha. Pred vsem so glavni ulogi v rokah dveh krasnih igralc, Toni Impekoven in Marije Einödshofer in ker je smoter igre razvoj privlačnosti ženske, vpliva lepota njih stasa tem močnejše. Dejanje je dostojno pikantno in boče gotovo vsakomur dopadlo.

Motiv neznan je naslov vlezani-mive drame v treh delih, ki se bode

poleg še pet drugih krasnih slik predvajala v soboto in nedeljo v Bachmaier Grand elektro-bioskopu v Lattermannovem drevoredu. V četrtek 11. t. m. genljiva drama „V igri usode“. — Grand elektro-bioskop igra od sedaj naprej le ob sobotah, nedeljah in praznikih s prvovrstnimi sporedi in z znatno znižanimi ljudskimi cenami.

Zamorci pridejo! Znani impresario Crassé pride semkaj z zamorsko vasio Šilukov iz centralne Afrike in bo na ogled samo kratek čas na dirkališču v Lattermannovem drevoredu, ker je podjetje vezano že za Lvov in Rusijo.

Društvena naznanila.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov vabi gg. člane in prijatelje društva na izlet, katerega priredi v nedeljo, dne 7. junija v Goričane pri Medvodah. Odhod z vlakom ob 1. uri 55 minut popoldne do Vižmarjev, od tam naprej peš.

„Sokol“ v Kamniku priredi v slučaju ugodnega vremena v nedeljo 7. t. m. pešizlet v Šmartno v Tuh. dolini. Javna telovadba. Odhod ob 1. uri pop. iz telovadnice. Vsi prijatelji Sokola iz Kamnika in okolice se najprijazneje vabijo. Odmor in sestanek v gostilni gosp. Engelmana v Šmartnem. Na zdar!

Razne stvari.

* **Tat Mone Lise.** Iz Florencia poročajo: Perugia, ki je ukradel »Giaccondo« v pariškem Lavru, je bil obsojen na eno leto in petnajst dni zapora.

* **Sleparije pri vojaških dobavah.** Poročali smo že o sleparijah, ki so se godile v Brnu pri dobavah sukna za armado. Predvčerajšnjim se je ravnatelj neke brnske tovarne za sukno, Leopold Eisler v nekem dunajskem hotelu pognal dve krogli v prvi ter se smrtnonevarno ranil.

* **Milijonarji pred sodiščem.** Iz Varšave poročajo: Začel se je proces proti sibirskima milijonarjema bratoma Semerov, od katerih je eden ravnatelj državnih železnic, ker sta ponaredila en milijon storubelskih bankovcev. Obtožnih je 74 oseb. — Proces bo trajal več tednov.

* **Grozno maščevanje kmečkega fanta.** Iz Sopronja poročajo: 28letni kmečki fant Avgust Tomik se je silno razjezil, ker njegova ljubica Terezija Krause ni hotela z njim plesati, in je sklenil, da se maščuje. Predvčerajšnjim je šel na polje, kjer so delali starši njegove ljubice in ona. Z lovsko puško je ustrelil starše, dekleta pa težko poškodoval. Nato je šel v cerkveni stolp, odkoder je zopet začel streljati. Ranil je težko tri kmete. Poklicali so vojaštvo na pomoč.

* **Sleparija s ponarejenimi vrednostnimi papirji.** Iz Berlina poročajo: Lastnik malega bančnega zavoda, Blum, je prosil pisмено pred Binkošti neko berlinsko banko, naj dovoli nekemu gospodu iz Duisburga 90.000 mark posojila. Blum je obljubil, da bo dal za to akcije kot varščino. Banka je izplačala Blumu 90.000 M. naka je Blum z zadnjo pošto pred Binkošti poslal obljubljene vrednostne papirje. Šele na binkoštni ponedeljek so odprli pismo. Izkazalo se je, da so vrednostni papirji ponarejeni. Blum je medtem pobeignil. Pri hišni preiskavi so dognali, da je najmanj za četr milijona mark ponarejenih akcij itd. spravil med ljudi.

* **Najsilnejše revmatične bolečine** takoj ublaži raba tablet Kephaldol. Dobiva se v lekarnah.

* **Pri žolčnih in boleznih na jetrih** je dosega rednega telesnega odvajanja velike važnosti. Znanstvena opazovanja v c. kr. dunajski splošni bolnišnici so dognala, da je osem dni zaporedoma po eno kupico zaužite prirodne »Franc Jožefove« grenčice poleg izdatnega izpraznenja, dosegle tudi zmanjšanje zlatenice. Franc Jožefova voda se dobiva v lekarnah, drogerijah in trg. z rudninsk. vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Strašna nevihta na Dolenjskem.

Novo mesto, 6. junija. Včeraj popoldne so bile na celem vzhodnjem Dolenjskem strašne nevihte. Še hujši so bili nali. Na Trški gori huda toča. Ponekod je odneslo zemljo s trtami vred. Strela je v več krajih omotila ljudi. V Cerovci pri Smolenji vasi je ubila strela nekega Slekovca v zidnici. Iz cele Dolenjske prihaja-

jo obupna poročila. Da je ravno Trška gora tako hudo prizadeta, je za klerikalce hud udarec zlasti zato, ker so v nedeljo v kapitelski cerkvi slovesno ustoličili patrona vinogradnikov sv. Urbana na mesto patrona sv. Miklavža.

Dunajski podžupan.

Dunaj, 6. junija. Za dunajske podžupane so bili včeraj izvoljeni Henrik Hierhammer, Hoss in Rain.

Praška konferenca.

Dunaj, 6. junija. Iz nemških poslanskih krogov se poroča, da bo šlo v praški konferenci dne 15. t. m. pred vsem za to, da se najde podlaga za poznejša meritorična pogajanja. Če se to ne posreči, se nadaljne konference ne bodo vršile. Nemci so odločeni, da v svojih zahtevah ne popuste, vsled česar ni upati na uspeh.

Galicija.

Krakov, 6. junija. Sankcija novega gališkega volilnega reda bo baje objavljena prihodnji teden. Deželno-zborske volitve se bodo vršile v drugi polovici septembra.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. junija. V včerajšnji seji ogrskega državnega zbora se je spominjal predsednik umrlega Fr. Kossutha. V seji je interpeliral poslanec Desbordes zaradi nasilja proti romunskemu shodu v Gyula Fehervaru. Notranji minister je takoj odgovoril na interpelacijo, da je odredil natančno preiskavo. Po poročilih, ki jih je dobil, je baje rekel poslanec Vlad: Volilni zakon, ki ga je napravila sedanja vlada, je podlost. Hujše podlosti nam Romunom nasproti niso mogli storiti. Dolej smo morali biti Ogri, kmalu pa bo prišel rešitelj, potem bomo rešeni Ogrske.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 6. junija. Začetkom včerajšnje seje je konstatiral predsednik kateri poslanci manjkajo. Poslancem, ki niso navzoči pri več sejah, se odtegnejo dijete. Sabor je razpravljal o reformi občinskih doklad.

Nori Tomšič.

Šopron, 6. junija. Tomšič je oddal včeraj ob 9. zvečer zadnji strel, nato je mirno legel spat. Orožniki se celo noč niso upali Tomšiča napasti. Ob 4. zjutraj je začel Tomšič zopet zvoniti ter je zaklical orožnikom: »Hvala, da ste me pustili spati, sedaj bom zopet vzdržal.« Nato je zopet začel streljati ter ranil nekega orožnika in nekega prebivalca. Število njegovih žrtev je naraslo na 19. Tomšič je dobro založen s patronami, kupil jih je 300. Tudi ima več kg smodnika. Predno prične Tomšič streljati, vedno zvoní. Včasih gre v cerkev in igra na orgle. Stolz je zastražen od 60 orožnikov, ki pa se ne upajo blizu. Danes je razstrelil notranjo opravo cerkve in razdejal veliki oltar. Težko ranjene so prepeljali v bolnišnico v Dunajskem novem mestu.

Novačenje.

Reka, 6. junija. K včerajšnjemu naboru ni prišlo 90% poklicanih. Večina je v Ameriki.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 6. junija. Sabor razpravlja o predlogi glede povzdige živinoreje in kmetijskega. Najame naj se davka prosto dejstvo posojilo 4-3 milijona kron. Pred sabor pride še predloga o ustanovitvi poljedelskega instituta v Sarajevu, o poljedelskem poduku in delavskem zavarovanju.

Slavnost odkritja spomenika

Dositēju Obradoviću.

Belgrad, 6. junija. Danes so dospeli prvi gosti k slavnosti odkritja spomenika Dositēju Obradoviću. Med gosti so župani: dubrovniški, kninski, zagrebški in šibeniški.

Volitve v francoski zbornici.

Pariz, 6. junija. Za podpredsednike francoske zbornice so definitivno izvoljeni: Clement (radikalec), Monestier (radikalec), Godart (radikalec) in Augagneur (republikanski socialist).

Kabinetna kriza na Francoskem.

Pariz, 6. junija. Viviani je sporočil predsedniku republike, da sprejema ministrsko predsedstvo. Zvečer so se pojavile nove težkoče, tako da krize še ni smatrati za rešeno.

Rusija.

Berolin, 6. junija. Ruska vlada je predložila dumi zakonski načrt za najetje 125 milijonov rubljev za trdnjave ob ruski zahodni meji.

Ulster.

London, 6. junija. Ponoči so izkrcali Ulstrci z neke ladje 3000 Mau-

serjevih pušk ter jih odpeljali v notranjost dežele.

Zedinjene države in Mehika.

New York, 6. junija. Listi poročajo, da potekajo pogajanja med Zedinjenimi državami in Mehiko zelo neugodno. Huertovi delegati se pritožujejo, da podpira ameriška vlada vstase z orožjem in municijo.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Knez.

Bukarešta, 6. junija. Romunska vlada in posebno kralj Karel je storil pri evropskih kabinetih korake, da olajša položaj kneza in mu zaseda prestol. Žal je nesporazumljenje med velesilami veliko in zlasti Nemčija odklanja vsako uspešno posredovanje.

Izmail Kemal.

Dunaj, 6. junija. Izmail Kemal je dobil iz Valone od več albanskih veljakov podpisano brzojavko, v kateri zahtevajo, da pride Izmail Kemal takoj v Valono.

Albanska banka.

Rim, 6. junija. V merodajnih krogih se zatrjuje, da je vprašanje albanske banke rešeno v tem smislu, da bo banka mednarodna.

Esad paša.

Amsterdam, 6. junija. Po uradnih obvestilih holandskih častnikov se nahajajo vsa dokazila glede izdajstva Esad paše v rokah kontrolne komisije. Po teh dokazilih je Esad paša pripravljav s petimi mladoturškimi emisarji padec kneza.

Italijani proti knezu.

Rim, 6. junija. »Agenzia Stephani« poroča iz Drača od včeraj ob 7. uri 45 minut zvečer: V hiši ravnatelja italijanske pošte sta bila nenadoma aretirana italijanski polkovnik Muricchio in italijanski profesor Chignio pod obtožbo, da so ju zalotili, kako sta dajala vstašem svetlobne signale. Italijanski poslanik, obveščen o aretaciji, je protestiral proti temu kršenju kapitulacij in hišnega prava ter dal verificirati konfiscirane papirje in listine, med njimi tudi beležnico, ki ni last polkovnika Muricchia. O polnoči so oba zopet izpustili.

V Draču.

Rim, 6. junija. Iz Drača poročajo, da je knez včeraj inspiciral v spremstvu polkovnika Thomsona in stotnika Armstronga utrdb. Thomson je imenovan za vrhovnega poveljnika albanske vojske. General de Weer je dobil dopust ter je odpotoval na Nizozemsko.

Berolin, 6. junija. Poleg obsednega stanja je proglašena nad Dračem, kakor poroča »Lokalanzeiger«, tudi preki sod. Po dosedanjem načrtu namerava knez napasti vstase od treh strani. S severa naj bi pritisnili Miriditi, z juga Azif paša, v sredini pa knez sam. Zdi se, kakor da nameravajo Prek Bib Doda, Isa Boljetinac in Beiramsur s 6000 možmi s severa in z 2000 možmi z juga obkoliti vstase.

Gradec, 6. junija. »Volksblatt« poroča iz Debra, da je slišati ob srbski meji iz notranjosti Albanije grmenje topov in streljanje pušk. Katoliški Albanci beže na Srbsko. Med vladnimi pristaši in vstasi je prišlo do krvavega boja. Vstasi so vjeli neki oddelek, v katerem sta se bojevala tudi dva avstrijska častnika. Debar je poln katoliških Albancev. Srbija bo mejo močno zastražila.

Dunaj, 6. junija. Popoldanska »Reichspost« prinaša oficijozno noto, v kateri pravi, da ni prav nobenega upanja, da bi se moglo spraviti fanatizirane vstase z mirnimi sredstvi domov. Ideja preložitve rezidence kneza Viljema je pokopana. Tuje ladje pred Dračem so je osebno varstvo kneza. Vojaške akcije velesil ni pričakovati. Kralj Karel romunski je sicer interveniral pri nemškem cesarju, toda med velesilami se ni posrečilo doseči sporazuma. Položaj v Albaniji je skrajno resen. Knezu ne preostaja drugega, kakor da z lastno močjo razoroži vstase.

Vstasi.

Carigrad, 6. junija. »Tanin« prinaša podrobnosti o vstaškem gibanju ter pravi, da provizorična vlada izvrstno funkcionira. Cela srednja Albanija ima tudi dobro civilno upravo. Sedež provizorične vlade je Rešan. Vstasi so izborni oboroženi ter zbirajo moči za koncentričen napad na Drač.

Epir.

Rim, 6. junija. Spiromilos, vodja vstašev v Šimaji, je dospel z dvema

stotnijama grških vojakov, ki so baje na Krju dezertirali, v Santi Kvaranto ter odkorakal najbrže v Delvino.

Draž, 6. junija. Albanska vlada je podpisala protokol, ki vsebuje sporazum glede epirskega prapjanja.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 6. junija. Kralj je poklical k sebi voditelja mladoradikalcev Davidoviča, ki je izjavil, da je mladoradikalna stranka brez kake koalicije z ostalimi opozicijskimi strankami pripravljena prevzeti vladu. Program te eventualne vlade bo predložil kralju prihodnje dni. Voditelji liberalne in napredne stranke so izjavili kralju, da obstojajo na koalicijskem kabinetu, kar je kralj vzel na znanje s pripombo, da je to stališče konsekvantna posledica krize.

Orijske železnice.

Dunaj, 6. junija. Do sporazuma med srbsko vlado in družbo Orijskih železnic glede kupne cene še ni prišlo.

Dunaj, 6. junija. Zaradi kabinetske krize v Srbiji se bodo pogajanja zaradi orijskih železnic nadaljevala šele po rešitvi te krize. Če bo Srbija dala zadostne garancije, tako v tatiškem, kakor v prometnem oziru, se bodo zaključila pogajanja še tekom tega poletja. V kratkem se bo sestavila bilanca te družbe, ki bo izkazala 8% dividendo.

Bolgarska.

Sofija, 6. junija. Iz Dedeagača se poroča, da je izpuščenih na prosto onih šest Bolgarov, ki so se nahajali na krovu grške ladje »Florida«. Mnogi, ki se je zbrala na obrežju, je oproščene živahno pozdravila. Oprostitev vjetnikov je v Dedeagaču pomirila razburjene duhove.

Ad Albanija.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Promet meseca maja 1914. 1698 strank je vložilo 1.133.276 K 14 vin., 1744 strank je dvignilo 936.500 K 73 vin. Stanje vlog 44.139.374 K 72 vin. Število vložnih knjižic 30.065.

Ljubljanska sokolska župa.

Udeležniki razvija para na Jesenicah zbirajo se jutri, v nedeljo, ob 11. uri dopoldne na južnem kolodvoru.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnhart, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnih neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seiditz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošlaja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 25

RADIUM strapazin thanine

tovarne B. SPIEGLER in SINONI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerikapreje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobeke ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo v manufakturni trgovini J. Cluha, Ljubljana, Pod Trančo. — Zahtevajte vzorec za pralne preizkušnje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. junija 1914.

Termin.

Pšenica za oktober 1914 . . . za 50 kg 12-87
Pšenica za april 1915 50 kg 13-04
Rž za okt. 1914 za 50 kg 9-50
Oves za oktober 1914 za 50 kg 7-88
Koruza za julij 1914 za 50 kg 7-62
Koruza za avgust 1914 za 50 kg 7-76

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5. 2. pop.	726-1	22-5	p. m. jzah.	pol. obl.
9. zv.	725-5	16-1	sl. jzah.	oblačno
6. 7. zj.	726-6	7-1	sr. svsh	dež

Srednja včerajšnja temperatura 16-7°, norm. 16-6°. Padavina v 24 urah mm 65-3.

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsafluid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje po-

živlajoče, krepi živce in mišice in blaži bolečine.

Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite oboje na-

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici. Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Poizkusni tucat Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatlic franko 4 krone.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga oz. mati, sestra, teta, gospa

Franciška Rupnik

v starosti 33 let včeraj ob 11. uri dop. po dolgi mučni bolezni, prevlečena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajke bo v nedeljo, 7. junija ob pol 4. uri iz hiše žalosti Florijanska ulica št. 34 na pokopališče k sv. Križu.

Nepozabno rajko priporočamo v blag spomin. 2231

LJUBLJANA, 6. junija 1914,

Franc Rupnik, soprog. Franci, Magdalena Rupnik, otroci.

Sodarski vajenec

se sprejme. Učna doba 3 leta s stanovanjem in hrano. Hambek, Gradec, Zellergasse.

Sprejme se takoj

kleparski pomočnik

pri Francu Langerholz, kloparski mojster Logatec, Notranjsko.

Na obroke zlata verižica

za gospode in dame

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj: R. Lechner, Breclava (Lundenburg) 299 trgovina z zlatino.

Osebe

katere se še spominjajo na poroko pokojnega nadvojvoda Ernesta z gospo baronico Waldburg se prosijo, da javijo svoj naslov g. dr. Hermannu Krasznu, odvetniku na Dunaju I. Giselastrasse št. 6.

Šiluki iz Centr. Afrike pridejo!

Globoko znižane cene!

Globoko znižane cene!

POZOR!

Zaradi selitve se nudi samo še nekaj tednov ugodna prilika za cenen nakup

drobnega modnega in pletenega blaga.

Gosp. trgovcem na deželi priporočam različno blago v par-
tijah po zelo ugodnih cenah. — Oddati je tudi pudel in tri
steklene omare.

Slavno občinstvo vljudno vabi

tvrdka Sud. Dolenc, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 10—14.

Odvetnik

dr. Matej Senčar

naznanja otvoritev

2239

odvetniške pisarne

v Laškem trgu, Cerkevna ulica.

MUHOLOVNIK

(Ni piramida) Agente in razpečevalce tako
povod Zentralversand Neuschel, Dunaj
XIX. 1., Böhl, Hauptstrasse 47.

Preda se

2232

moško kolo

Florijanska ul. št. 19. II. nad.

Spreten

2158

urarski pomočnik

za mešana dela se sprejme takoj pri
Matiji Petriču, urarju v Postojni.

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav sladek, za-
jamčeno naraven, najboljša vrsta, iz jabolč
(mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20 vi-
narjev, hruškovcev 1 po 17 h od 100 l naprej

Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom
Wetzelsdorf pri Gradcu. 2179

Dečka

iz boljše rodbine, ki ima veselje do
trgovine, z nekaj razredi ljudskih šol
in dobrimi izpričevanji, sprejme Josip
Verbič, trgovina z mešanim blagom
v Ilirski Bistrici. 2229

Samostojna

prodajalka

za trafiko s kavcijo se sprejme.

Oferti s fotografijo, katera se
tako vrne, pod naslovom „Tako 50“
na upravn. »Slov. Naroda«. 2235

Posojila.

Brez porokovi Brez porokovi
Brez poprejšnjih stroškov

častnikom, uradnikom, učiteljem, poduradni-
kom in penzionistom na mesečne obroke z
obrestmi K 6.16 za vsakih 1000 K

Posojila

vsakemu proti porokom. Priskrbjevanje pol-
tudi brez zdravniške preiskave do 70. leta.
Brezplačna pojasnila daje bančna in zava-
rovalniška pisarna krakovskega vja-
nega zavarovalnega društva v Gradcu,
Schlesstättgasse 47. Kochparterre.
Vprašanja v nemškem jeziku. 2220

Prodajalka

stara 22 let, izučena v trgovini mešanega
blaga želi premeniti službo. Najraje nastopi
mesto na Kranjskem ali Stajerskem. Gre
tudi na deželo v boljšo trgovino. — Naslov
pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno po-
skušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo
brezplačnega pojasnila o popolnoma ne-
škodljivem, povsod lahko izvršljivem
zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega
natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh.
Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti
znesek nazaj. 4564

Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi du-
najska ali budimpeštanska razpošiljalnica,
v izogib vsem carinskim neprilikam.

Seydlin

Najbolje za zoba

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 2207

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

išče najmo:

Francosinjo za Trst, nekaj kuharic in soba-
ric, za Ljubljano in zunaj, popolnoma sa-
mostojno natakario na račun, gospodici
K velikim otrokom, 2 likarici in perici, 2
hotelski kuharici, pomivalke, kavarniško
blaginječarko, 45 K plače, starejšo kuhin-
sko blaginječarko 70 K, plačilni marker za
večji kraj Notranjske itd. Več v pisarni.
Pri vnanjih vprašanjih se prosi znanka za odgovor.

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apnene

façadne barve

obastveno varovane

V 50 različicah od 24 kg kilogram naprej.
Že desetletja najbolj preizkušene,
prekajajo vse ponaredbe. Edini
primerni pleskalni material za že
pobarvana pročela.

Emailne fasadne barve, ki se ne od-
pustijo, luskam na glavi in v bradi, tudi kot
sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 40 vin
Zahtevajte po lekarnah in sadarstvenih trgovinah
izključno Bergerjevo kotranovo milo in
pasite na poleg stoječo varstveno znamko
in na polegstoletni firmi podpis
G. Hell & Co. na vsaki etiketi.
Odkrivan s čisto diplomom na
Dunaju 1885 in s čisto sve-
tajo na avstrijski razstavi v Parizu leta 1889.

Carl Kronsteiner. Dunaj III., Hauptstr. 120
Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl.

Že od l. 1868 sijajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih
državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

slasti proti kroničnim in luskastim ljuštem in parazitskim

izpuščajem, luskam na glavi in v bradi, tudi kot

40 odstotkov losnega kotranova mila in se razlikuje bistveno od

vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri trdovratnih kožnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo.

Kot blagje kotranovo milo za ženske in otroke:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje brez kotranova jako slovito:

Bergerjevo boraksovo milo

n sicer proti ogroženju, ogorenju, pogum, močnejši in

o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tokače kotranovo milo

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih lu-

stikam na glavi in v bradi kakor tudi kot

sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 40 vin

Zahtevajte po lekarnah in sadarstvenih trgovinah

izključno Bergerjevo kotranovo milo in

pasite na poleg stoječo varstveno znamko

in na polegstoletni firmi podpis

G. Hell & Co. na vsaki etiketi.

Odkrivan s čisto diplomom na

Dunaju 1885 in s čisto sve-

tajo na avstrijski razstavi v Parizu leta 1889.

Tvornica:

G. Hell & Comp., Opava in Dunaj I., Hohenstauffenstr. 41/43.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Louska dobiti, Fr. Mr. Josip

Čičman, J. Mayr, G. Plesnik, Ušak pl.

Truhelc in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

ŠOFER

kateri bi opravljal tudi vsa dela v
skladišču, se takoj sprejme.

Ponudbe z zahtevkom plače na
naslov „Šofer št. 31“, Celje pošto
ležeče. 2230

Usnjarija Knaflič, Šmartno
pri Litiji, sprejme več

pomočnikov

proti pismeni ponudbi. 2228

Kontoristinja

zmorna slovenskega in nemškega je-
zika, stenografije in strojepisa, se
sprejme takoj. 2156

Oferte je nasloviti na „predal
št. 3“, Ljubljana.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, sobe za služ-
kinjo, verande, porabo pralne kuhinje
ter kopalne sobe in drugimi pritikli-
nami se odda za avgust termin za
900 kron. 2198

Naslov pove upravnistvo »Slov.
Naroda« pod „št. 2198“.

Garantirano naravna dalmatinska

vina in tropinovec

po jako povoljnih cenah razpošilja

CIRIL ZANETA

posestnik vinogradov 1948

Spljit (Dalm.). Ceniki zastonj in franko.

Proda se poceni lepo 2176

posestvo

na krasnem kraju, lep razgled, z dobro pitno
vodo iz studenca, ki izvira le malo proč od
hiše, pripravno za letovišče ali za človeka, ki
je v pokoji in rad živi v lepem, mirnem kraju.
Oddaljeno od Ljubljane kakih 13 km ob dol.
železnici. Hiša z 2 sobama po 25 m², kuhinja,
klet, hlev za 3 živine, 1600 m² sežnjav sadnega
vrta. Resni kupci se tudi lahko ogledajo, seve
da je tudi hiša od znotraj v najlepšem stanu.
Naslov gospodinjne pove uprav. »Slov. Naroda“.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev za samo 9 kron.

Ker je več velikih tvornic ustavilo pla-
čila, sem bil pooblaščen velik oddelek čev-
ljev daleč pod izdelovalno ceno spraviti v
denar. Prodajam torej vsakomur: 2 para
moških in 2 para ženskih čevljev na
trakov, usnje rjavo ali črno, galoširano, z
močno zbitimi usnjatimi podplat, večeleg.
najnovejša fazona, velikost po št. Vsi 4 pari
stanejo samo 9 kron. Razpošilja po povzetju.

J. GELB, izvoz čevljev, Stari Sandec,

pri Novem Sandecu šte. 63. Galicija.

:: Zamena dovoljena, tudi denar nazaj. ::

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Kamniške planine. Železniška postaja.

Prekrasna gorska lega, zaveten kraj, brez prahu, poln mir, tek pospešujoč planinski

zrak, poživljajoče planinsko solnce. — Vse vodno zdravljenje, utrdilni načini, solne,

ogljikovkisline, električne kopeli. Senčnat zdraviliški park, krasne gozdne promenade,

izborna cena restavracija. Stanovanje v zdraviliškem domu in več vilah. Zmerne cene.

Odlični uspeh pri krvnih, živčnih, srčnih in pljučnih boleznih. Prospekte daje gratis

in franko dr. Rudolf Raabe, vodilni zdravnik. 2233

Naznanilo in priporočilo.

Slav. občinstvu tem potom vljudno naznanjam, da otvorim v
ponedeljek, dne 8. junija

v Spodnji Šiški št. 33 popolnoma na novo urejeno

podružnico z usnjem

in drugim modnim blagom.

Kdor nakupi na otvoritveni dan za 10 K blaga, dobi zastonj še vrednost
za 1 K. — Zahvaljujem se za dosedanje izkazano zaupanje ter prosim,
da mi slavno občinstvo ohrani isto tudi nadalje v moji podružnici.

Z veličastovanjem

2237

J. Marchiotti,

trgovca z usnjem, Ljubljana, sv. Petra cesta 30.

Brhka

samostojna sirota, prič. dvajsetih, z dobre
hiše, domače vzgojena, 130.000 mark pre-
moženja v gotovini, se želi poročiti s ho-
netnim, solidnim gospodom. Cenj. direktni
dopisi pod „Fröhl. Zukunft A. B.“ Ham-
burg 11, postlag. Anonimno in indirektno
se odklanja. 2183

Uradnik

pravnik, išče zabavno družbo za ob-
morsko kop. ev. tudi za obrežno vožnjo v
Dalmacijo. Dopisi do 15. t. m. na upr.
»Slov. Nar. pod „Julij avgust 2189“.

Izvrsten dalmatinec

Opolo močan, liter K — 88, rdeči
samotok liter K — 92. beli samotok
najfinejši liter K 1—. 2168

Naročite z dopisnico vse vrste št. 3 do-
stavo in steklenicami K 3—.
M. Zerjav, Ljubljana, Strelška ulica 32.

Lepa in snažna

letna oblačila

in jesenski kostumi, so ceno napro-
daj. Naslov: Bethovnova ulica 15,
IV. nadstropje, stopnjice levo.

Mlajši 2215

stavljeni tehnik

se takoj sprejme. — C. Pontello,
Ljubljana, Slomškova ulica 12.

Postranski zaslužek

za žene in deklice kateregakoli stanu s stal-
nim, zajamčenim delom na domu, najmanj
80 K mesečno. Popolnoma nova stvar. Vpra-
šanja s priklopljivijo 60 vin. v znamkah na
Institut Heisser, Dunaj VI., Magdalenen-
strasse 8. 2202

Odda so več voz 1123

konjskega gnoja.

Vprašanja na:

Oroslov Dolenc, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

Mlekar

ki se dobro razume v mlekarški stroki
se sprejme takoj.

Ponudbe pod „mlekar/2170“
na upravnistvo »Slov. Naroda«. 2170

Hiša na prodaj.

Iz proste roke se proda prostorna pritlična
hiša z več sobami in vrtom za zelenjavo in
nekaj sadnega drevja. Nekoliko odstranjena
od glavne ceste, solčna lega, posebno pri-
pravna za vpokoje ali obrtnika. — Več
se poizve pri lastniku Fran Peršin v št.
Vidu nad Ljubljano. 2033

Iščem krepkega, poštenega

dečka

v trgovino z mešanim blagom. Vstop
tako. 2154

Anton Zadnik, trgovec v Senožečah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8.000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fondi okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjičice in na tekoči račun

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :

4 1/2 0

: : : vseh vrst po dnevnem kurzu. : : :

Prosim, oglejte si predležee oblike nog in ne bodete prišli težko do preprilunja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkuš. veščaka. 61 Poskusitepri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Svetovnoznana najboljša

Puch

vozna kolesa se dobe samo pri
IGN. VOK
tovarniška zaloga
šiv. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica šteč. 7

(zraven sodnije).

Priporoča se
specialna
= modna
trgovina za gospode in dečke
J. KETTE
Ljubljana
Franca Jožefa
cesta št. 3.

VDOVA

sredi 20. brez otrok, vitka, prijetna prikazen, s premož. 350.000 M se želi zopet poročiti z dobro situiranim gospodom, blagega značaja. Tajnost zjamčena. Anonimno in indirektno se odklanja. Dopisi „Edelmütig B II“ Düsseldorf, hauptpostl. 2171

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

172

Ambrožev trg šteč. 9.

Bleščee belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilo škodljivih snovi. Zjamčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA,

Gottlieb Voith

DUNAJ III./1.

Naprodaj po vseh trgovinah.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA 51 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. ČENIK
BREZPLAČNO

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst

najfinejše in najmodernejšee

damske in otroške slamnike kakor tudi športne čepice

po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo.

208

Cene brez konkurence!

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolesijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno :: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
:: vrtnar, Ljubljana. ::

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE

: Domače obleke. :
: Prašni plašči. :
Moško, damsko, perilo.
Športne čepice, moderce.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nede-
sežni „mudičevalec mrčesa“.

Pristen samo v steklenicah.

Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

O naših močeh in slabostih.

(Povodom romana »Kontrolor Škrobar«.)

»Skoro v nobeni slovenski družbi se ne govori več o literaturi... je potožil dr. Lokar v zadnji številki »Ljubljanskega Zvona« in je s tem povedal notorično resnico. Humor usode je pa slučajno nanesel, da je to resnico izrekel ravno v trenutku, ko se je v slovenskih družbah zopet enkrat toliko govorilo o literaturi, kakor že dolgo ne. Povod sta dala »Gospod Franjo« in »Kontrolor Škrobar«.

Živa resnica je, da interes za literaturo pri nas ni več tako živ kakor nekda. Bili so časi, ko se v družbah slovenskih izobražencev sploh ni govorilo skoro o ničemer drugem, kakor o literaturi. Takrat smo bili Slovenci še v jako bornih razmerah. Takrat nismo imeli ne politične, ne družabne veljave, vse narodno delo je obstajalo prav za prav v glasovanju pri volitvah in inteligenca je živela v naivnem mnenju, da vzbudi literaturo v slovenskem narodu potrebne življenjske sile, s katerimi se ustvari boljša bodočnost.

Od tedaj pa se je življenje na Slovenskem močno predrugačilo. Postalo je bogatejše in dobilo večjo vsebino. Razvilo se je politično in družabno življenje, začelo se je podrobno narodno, gospodarsko, organizatorično delo in boj za politične ideje in narodne cilje je postal tako intenziven, da si naši predniki iz sedemdesetih in osemdesetih let kaj takega pač niso predstavljali. Naravno je torej, da v takih razmerah ni za literaturo več tistega zanimanja, kakor je bilo nekda. To je pojav, ki ga pozna povsod po svetu. Naposled se vendar samo ljudje odlične kulture resno zanimajo za umetnosti in jih znajo uživati.

Ne hodi nam na misel, da bi kaj opravičevali slovensko inteligenco, da se tako malo zanima za literaturo. Kar smo povedali, je imelo samo namen, navesti dejstva, vsled katerih je vsepovsod literatura stopila nekako v ozadje. Pri nas je pa še poseben vzrok, da se tako malo ljudi zanima za literaturo. Za kaj naj se pa prijatelj umetnosti zanima? Saj nam literatura zadnjih let ničesar ne nudi, kar bi bilo vredno zanimanja. Poglejmo literarno produkcijo zadnjih let. Ali nam je dalo le eno veliko delo, ki bi moglo vzbuditi občno pozornost in obrniti zanimanje občinstva zopet na literaturo. Pesemce, črtice, povestice vsake vrste — o, tega smo toliko uživali, da so se nam želodci pokvarili, a skoro vse je bilo manjvredno blago. Za to naj se ljudje interesirajo, to naj bo duševen užitek?

Kvaliteta naše literature je v zadnjih letih taka, da ni prav nič čudno, če se občinstvo zanjo dosti ne meni. Literatov imamo kakor listja in trave, a zaman čakamo, da nam kdo ustvari nekaj, kar se sme imenovati veliko literarno delo. Manea la forza!

Zdaj smo dobili skoro ob enem dva velika romana in priznati se mora, da se je občinstvo za nju prav živo zainteresiralo. Oba romana sta vzbudila v najrazličnejših krogih zanimanje in razpravljalo se je o njih in se še razpravlja v mnogih družbah, posebno o enem teh romanov, ki daje lahko povod največjim debatom. To sta romana »Gospod Franjo« in »Kontrolor Škrobar«.

Seveda bo ta pojav kmalu ponehal in čez malo časa se bo zopet lahko reklo z dr. Lokarjem »Skoro v nobeni družbi se ne govori več o literaturi...« O čem pa naj se govori, če nič ni?

O »Gospodu Franju« vlada le eno mnenje, da je knjiga, četudi je kompozicija romana pomankljiva, ena najboljših, kar jih imamo, zanimiva in podučna in zabavna, da je to lepo delo, ki mora vsakega veseliti. Drugačni pa so nazori o »Kontrolorju Škrobaru«. Literarna kritika, ki sicer pri občinstvu nima nič posebnega kredita, je že izrekla svojo sodbo. Glonar v »Zvonu« in Zober v »Vedi« sta vsa zavzeta za Škrobarja, Funtek ga je v »Laibacher Zeitung« mirno a resno in stvarno odklonil, anonimni kritik v »Slov. Narodu« je šel okrog njega kakor maček okrog vrele kaše, dr. Opeka pa je v »Slovencu« z ogorčenjem nastopil proti njemu in izrekel nad njim najhujšo obsodbo. Zober je v »Vedi« primerjal pisatelja velikemu Vereščagu, Opeka pa mu je vrgel v obraz hudo besedo: škandal.

(Dalje prihodnjik.)

Spominjajte se
dijaškega društva »Domovina«.

Življenje majhnega deteta visi na nit, ako ni prebava v redu. Zato ne zamudite pravočasno dati svojemu otroku Nestléjeve moke za otroke; s tem si prihranite težko očitane v prihodnosti. — Poskušajte in poučno brošuro o otrokovem negovanju pošilja popolnoma zastonj: Henri Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 6 k.

Vsakomur je znano, da ranjenih mest ni moči dovolj varovati onečičenja in da se z okuženjem prav lahko razvije v prav hude rane. Priporočati je torej, da celo majhne ranitve pokrijete s pravimi sredstvi in jih varujete vnetljivih komplikacij. V to pa je priporočati v prvi vrsti zanesljivo antiseptično delujoče sredstvo. Tako pa je praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, ker se pod njega hladečimi, bolečine lajšajočimi učinki rana kaj hitro zaceli.

I A

Uči naj se človek

iz tega, kar doživi. Kdor je preteklo leto med velikimi počitnicami preživel brezupno deževje, kdor je zmrzle sedel na letovišču in si negoval nadoh, da se je tudi naučil iz tega, da je treba biti previden in za vse slučaje vzeti seboj med popotno prilagojeni par škrtljic Fayejevih pristnih sodenic — pazite na ime Fay! Fayeve sodenice stanejo K 125 škrtljica in se dobivajo povsod.

3 zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s »FLORIAN-om« se krepi,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,
Pij »FLORIAN-a« pa neha!

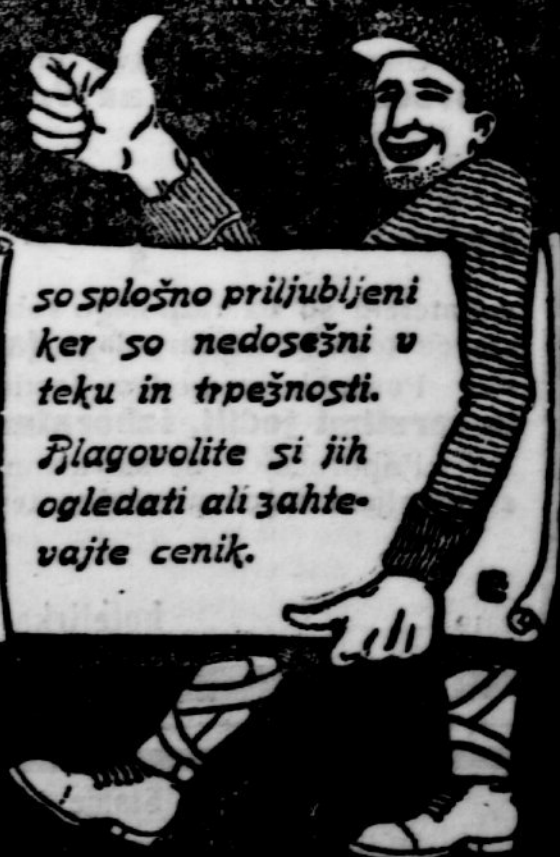
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vživa

Postavno varovano.

CYCLES
KINTA
KCL

Karel Čamernik & Co.
Specijalna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana
Dumajska cesta št. 9—12.

Štampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj kavčkovih štampilij
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

**klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.**

najnovije fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto

Kajcenejš
**dežnike
in solnčnike**

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vedovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 6.

Priporočam se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrtljem z
asbest-cementnim škrtljem (Eternit) patent Matschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Nišna in kuhinjska oprava. Posteljična posoda.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetniški opni po najnižjih cenah.
Popravlja pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.
Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Josip Stadler

Anica Stadler roj. Glavač

— poročena. —

2226

Ljubljana, dne 6. junija 1914.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Veznine — primerna darila
za neveste. — **Predtiskarija.**
Vezanje na roko in stroj.
Plisiranje.
: Zaloga telovadnih oblek. :

Visoko, moderno podoba, lepota linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(originalno amerik. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Cevljarska ulica 2.

Priporočam **moderne bluže**, spodnja krila, damsko in moško perilo. **Otroško higienično perilo TETRA**, šivalne potrebščine, kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.
Poštna naročila se izvršujejo točno!

Poletne novosti
v izgotovljenih oblekah

priporočam trdka

Maček & Ko.

Franca Jožeta cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

TRGOVEC

35 let star, v vseh strokah trgovstva izurjen, želi prevzeti zastopstvo piva, vina, pohištva itd. tudi kot vodja filijalne trgovine ali potnik, kompanjon itd. Vstop 1. sept. ali pozneje. Kavcija na razpolago. Ponudba resna. Ozira se le na prva hiša. 2204

Dopisi naj se pošljejo pod „Zastopnik 38“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Smrekovi in barovi

hlodov

se kupi vsaka količina franko vsak kolodvor. Ponudbe pod „Hlodi 2107“ na upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Upravitelj

skladničar, obenem ekspedient, samski, vreden in marljiv, v tej stroki izvežban, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi popolnoma zmožen, se sprejme takoj k večjemu podjetju izven Ljubljane. Zahteva se tudi znanja potrebnega knjigovodstva. — Ponudbe z navedbo referenc pod „Ekspedient“ na upravnštvo „Slovenskega Naroda“. 2194

Brezplačno

pošljem vsakemu svoj velik, bogato ilustrirani glavni katalog s čez 4000 slikami so. lidnega, dobrega in cenega blaga vseh vrst.

C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad,
razpošiljalnica glasbil Most št. 441.
Deska vijolina brez loka 4/4 velika, z ožganimi poliranimi tili K 580. Finejšje izvršitve po K 650, 760, 9 — itd. Loka za gosli K — 90, 1-10, 1-50. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljanje po povzetju.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na trdsko

A. & E. Skaberné
Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria balsam“ vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1.—, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem. **Kemeny, Kaschau (Kassa)** 2185
I. Postfach 12/736 (Ogrsko).

PEGE

dr. A. Rixa pasta Pompadour

v malo dneh. Oblastveno preiskano in spoznano za zajamčeno neškodljivo. Najbolje priporočeno od mnogih profesorjev in zdravnikov. Ako ne učinkuje, denar nazaj. Poizkusna škatlja K 1.—, velika škatlja K 3.—. **Doc. dr. A. Rix, laborat. Dunaj IX. Berggasse 17/E.** Zaloge v Ljubljani: lekarna „Zlati jelen“, drog. A. Kano, drog. „Adrija“. 2205

Priznано izborni fotografski aparati

lastne in tuje konstrukcije. Dodelovanje vseh amaterskih posnetkov v našem ateljeju. Priporočamo pred nakupom aparata nas povprašati za svet. Vsled hitre prodaje vedno svež material. Naše priljubljene kamere „Austria“ in plošče „Austria“ se dobe tudi potom vsake trgovine s fotografskimi potrebščinami. Ravno izšli glavni katalog gratis. Trgovci naj se obrnejo na našo eksportno trgovino „Kamera Industrie“ Dunaj VII. 2120

R. Lechner (Wilh. Müller)

c. in kr. dvorna manufaktura za fotografijo na Dunaju I. Graben 30 in 31. Največja zaloge za vsako fotografsko potrebo.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!!

K 85.— namesto K 125.—. Za reklamo razpošljem 500 novih koles „Torpedo“ s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko K 90.—. Sveži plašči K 4.—, 5.—, 6.—, zračne cevi K 2-80, 3.—, 3-50. Popravila, emajljanje, ponikljanje in vse sestavine po tviornih cenah. Ob sklicanju na „Slovenski Narod“ 5% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvorniška zaloge, Dunaj II, Untere Donaustr. 23/S.
Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba,
orehov ali hrastov les
K 350.—.

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé

v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte

se priporoča p. n. občinstvu za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobotehnični laboratorij vodi gospod **Leopold Weiss**, ki je izvrševal skozi 9 let svoj poklic v tujini in bil pozneje 4 leta nastavljen pri trvdki O. Seydl kot prvi asistent in tehnik. — Atelije odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsakojako zdravljenje zob, vrši se brez bolečin.

Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. 2174 Ordinalijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.

Resna ženična ponudba!

Prav kmalu se želi poročiti 27 letni inteligenten, soliden posestnik in obrtnik, kateri poseduje 30 000 kron premoženja, z domače vzgojeno 20 do 27 letno gospico, tudi vdova ni izključena, ki bi imela okrog 12.000 kron imetja in veselje do obrtništva. Tajnost zajamčena. 2159

Ponudbe pod „Resna ponudba 2159“ na upravn. „Slov. Naroda“

S I R

dobro vlečan
polnomasten po K 1-60
polmasten „ „ 1-40
ima v zalogi
Mekarska in širarska zadruga
v Logatcu. 2015

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja
v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boleznih sečne celi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5.—.
Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: **The Ursin Chemical Co., London.**
Naroča se v glavni zalogi:
E. LEDERER, lekarnar, Budimpešta IV. Museumring 21.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kuponom 3-10 dolgo
za popolno maško obleko
(suknja, hlače, telovnik)
= stane samo = 1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tviornih cenah kot solidna in poštna vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukne

Siegel-Imhof v Brau (Brünn).

Vzorec gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tviornem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Najcenejši nakup otroških vozičkov

pri trvdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Provizijskega zastopnika

z dobrimi referencami sprejme takoj mehanična specialna tvornica papirja. 2182

Dopisi v nemškem jeziku na

„Rondo“ Dunaj VI., Postamt 56.

Gospodnje in kuharice, ki Vam je mar snaznost stanovanja in kuhinje, zahtevajte pri peh in štedilnikih patentirana

kurilna vratca

ki jih izdeluje edino **Ivan Meglič, ključavničar v Ljubljani, Prule št. 6.**

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob državni cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice, električna razsvetljava, moderno urejeno sobo s balkonom iz razgleda na morje. Vodovod z gorsko vodo. — Zmerne cene.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in gg. tujcem naznanjam, da sem danes prevzela in odprla na Vrhniki, Nova cesta št. 28 dobro znani

„Hotel pri Črnem orlu“

v katerem so na razpolago sobe za prenočišča, senčnat vrt in kegljišče; zraven tega je na razpolago javna mošna tohtnica.

Potrudila se bodem častiti goste in gg. tujce postreči z gorkimi in mrzlimi jedili, izbornim vinom, pivom itd.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu za mnogoštevilen obisk Vas zagotavljam točne postrežbe ter beležim z velespoštovanjem

Marija Pokorn

hotelirka „Hotela pri Črnem orlu“ na Vrhniki.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913:

== K 236,633.922.—. ==

C. kr. priv.

Stanje denarn. vlog na hran. knjizice 30. aprila 1914:

== K 89,882.810.—. ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vopal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančne stroke spadajočih transakcijah vsleder brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1860

Glavna zveza: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Poljedelstvo v Avstriji.

IV.

Poleg nezadostne splošne in strokovne omike manjka avstrijskim kmetovalcem — izvzeti so zopet samo Čehi in deloma Nemci — tiste delavnosti, žilavosti in vztrajnosti, ki je potrebna, če naj kmetijstvo cvete. Dunajski nacionalni ekonom dr. Stolper pravi: Avstriji postajamo čedalje bolj Turkom podobni. Malenkostni lokalni prepriji nas veliko bolj interesirajo, kakor narodno gospodarske stvari in resna vprašanja velike politike. Vsak hoče postati uradnik ali imeti kako službo, nihče neče biti samostojen podjetnik. Mi pričakujemo vse od države, a ničesar od svojega lastnega dela in od svoje lastne moči. Če ustanovi kdo kako novo podjetje, je to gotovo samo konkurenčno podjetje sto intisoč drugim ravno takim in čisto gotovo ni kaj novega. Če misli kak industrija-lec na izvoz, potem bi najraje imel, naj ves konzulat dela za njegove kupčije. Ravno tako so Turki. In vlada, ki naj za nas vse skrbi in stori, kaj dela ta? Vraga, ta se zanaša na dobrega starega avstrijskega Alaha in si misli: Alah bo že naprej pomagal.

Pri nas se zdaj vse pričakuje od industrije. Pa nam prinese rešitev in bogastvo. Ta to upanje sloni na slabotni podlagi. Slovenske dežele so sicer ozadje dveh velikih pristanov, Trsta in Reke, ali drugih pogojev za razvoj velike industrije ni res pri nas. Industrijaliziral se bo Trst z bližjo okolico, industrijalizirala morda Reka z okolico, a v drugih slovenskih pokrajinah ne bomo izlepa imeli velike industrije. Lastnega kapitala nimamo in tudi ni misliti, da bi ga kdaj toliko imeli, da bi mogli svojo industrijo osnovati. Kje naj ga pa dobimo? Iz zemlje ne, ostanje samo še loterija.

Le kar bo tuji kapital pri nas ustanovil, na to smemo računati. Tega pa ne bo dosti, ker za pokritje potreb v okviru monarhije zadostuje že sedanja industrija, izvoz v inozemstvo pa je preizvrstna naša politika tako oškodovala, da na ohranitev balkanskega trga še misliti ni, kaj še na pridobitev novih zunanjih trgov. Posebno še zaradi tega ne, ker nam je mogočno razvita industrija iz Nemčije podkopala povsod tla in nam dela tako konkurenco, da ji absolutno nismo kos.

Na naše vodne sile naj nikar nihče preveč ne računa. Zdi se, da je tudi že dr. Lampe izgubil upanje, da privabi z električnimi napravami industrijo na Kranjsko, kajti zadnji čas le vedno piše, kako lepo bo, če bodo kmetovalci imeli električno razsvetljeno hišo in hleve in morda tudi misli, da bodo z elektriko gonili pluge in mlatilnice. Ali to vendar ne more biti namen električnih central. Če te centrale ne privabijo v deželo nove industrije, potem bo denar za te elektrarne proč vržen, kajti elektrika kot pospeševalno sredstvo za kmetijstvo to jele predraga reč. Centralam more biti le dvojen namen: da nesejo deželi ali direktni dobiček kot podjetja, ali indirektni dobiček s tem, da omogočijo ustanovitve industrij. Zgol za udobnost prebivalstva posameznih krajev pa deželi ni skrbeti.

Kar se tiče specialno Save, naj bo tukaj zabeležen dogodek, ki se je primeril nekaj časa pred ustanovitvijo sedanje ljubljanske mestne elektrarne. Takrat je živel na Kranjskem odlični strokovnjak z imenom Aumann, ki je vstanovil cementno tovarno v Mojstrani. Aumann je bil imeniten mož in pošten človek. Ko je slišal, da misli mestna občina ljubljanska ustanoviti svojo elektrarno in sicer z vodno silo Save, se je ponudil, da napravi vse potrebne poizvedbe in izdela vse načrte zastoni, če se mu zagotovi, da dobi on izvršbo, ako se mestna občina odloči za zgradbo na Savi. Mestna občina je to ponudbo sprejela. Aumann je z velikimi stroški izvršil vse poizvedbe, napravil načrte in jih predložil občinskemu svetu. Pojasnil je zbranim občinskemu svetu cel projekt na vse strani in nazadnje je rekel: Poizvedbe in načrti so mene veljali 6000 goldinarjev. Jaz pa vam svetujem, vrzite moje v peč in zidajte v Ljubljani parno centralo, kajti Sava ni voda, na katero bi se bilo zanašati pri taki napravi.

Aumann je žrtvoval dve leti časa in dela in porabil 6000 gld., pa je bil tako pošten, da je sam nasvetoval

ljubljski občini, naj ne zida elektrarne na Savi, dasi bi bil pri isti seveda veliko zaslužil. To govori dovolj.

Zaman je sanjati o tem, da dobimo na Kranjsko veliko industrijo. Samo bližina Trsta ni v času čudovitih tarifnih kombinacij nobena privlačna sila za tuji kapital. Zato je pa treba z vsemi močmi pospeševati razvoj kmetijstva, pa ne tako kakor klerikalci, ki delajo le za korist izbranih klerikalnih kmetov, da bi utrdili svojo stranko in se ohranili pri koritih, nego za korist vsega kmetijstva.

Zakaj bi ne skrbeli za olajšanje, kakor hitro nas začne mučiti kašelj, zasleženje ali dušljivi kašelj, ako imamo za to slastno, zanesljivo in presenetljivo točno učinkujoče sredstvo: Thymomel Scillae iz lekarne Fragner v Pragi. Dobiva se skoro po vseh lekarnah steklenica po 2 K 20 v, vendar pa strogo pazite na ime izdelka. Ia.

Bergerjeva med. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helierstorferstrasse 11—13 uživajo svetovni sloves. Namesto trdega Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Bergerjevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh lekarnah in drogerijah. (Glej inserat.)

Nič ni zoprnejšega, kakor steniča zalega, ki se uveljavlja zlasti v poletnem času in more marsikatero družino spraviti pogosto do obupnosti. Imamo pa izredno sredstvo, Ting - Ting, ki popolnoma uniči steniče z zalego vred in ta mrčes iz stanovišč prežene radikalno in pod jamstvom. Ting - Ting lepo diši, je popolnoma nestrupe in obenem učinkuje razkužujoče. Ting - Ting se dobiva v glavni zalogi Frid. Traub na Dunaju, XVIII/1, Gentzg. 8, v Ljubljani pa pri firmi Zankla sinovi, Marijin trg.

MATTONIS
JEDINSTVEN
U SVOJOJ
ANALITIČNOJ
KAKVOČI

GISSHÜBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIKNI
KISELI IZVOR

NAJBOLJE
ODAVNA NAJŠIRŠE
POROČILO
PIČE

Proti
zobobolu in gnijlobi zob
izberno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

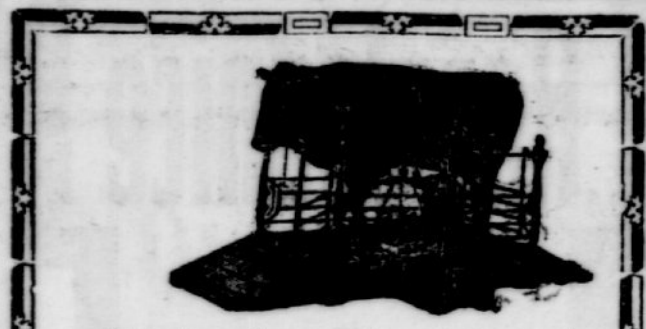
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vlijudo, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izberno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vseh vrstnih puškarjev za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoni.

Zivinske in mostne tehnične
(Brückenwagen)
izdelujejo najceneje in najsolidnejše
domača trdnja

IVAN REBEK
stavbeno in umetno ključavničarstvo, Galje.
Cenik brezplačno in franco na razpolago.

803 **Krvna bolezen**
: ni sramota. :
Vsi smo ljudje in vsem prete vene-
ricne bolezni (stifilis), škrofeljni, kožne
bolezni in druge od slabe krvi izvi-
rajoče bolezni. Vseh teh nepravil —
naj bodo stare kolikor hočejo se
rešite samo z **KROGLICAMI GERON.**
Zdraviljem s **KROGLICAMI GERON.**
Prospekti zastoni. Skatljica z natan-
čnim navodilom za zdravlje 6 kron.

Izdelovalec: **lekarnar Fowler, Pariz.**
Naroča se iz glavne zaloge:
E. LEDERER, lekarnar,
Budimpešta IV. Museumring 21.

904

Singer
šivalni stroji
so neprekos-
ljivi v traj-
nosti in vse-
stransko upo-
rabo.

Singer
šivalne stroje
dobite samo
v naših pro-
dajalnih z
„S“ izve-
skom.

SINGER Ko.
deln. družba šivalnih strojev.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Kranj, Glavni trg št. 119.
Novo mesto, Glavni trg št. 45.
Kečevje, Glavni trg št. 79.

KAŠLJAJOČIM
otrokom in odraslim
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez,
lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, od-
pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje
njih število. — Na stotine zdravnikov je
že oddalo mnenja o presenetljivo točnem
učinek **Thymomel Scillae** pri oslovskem
kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.
Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako
se pošlje naprej 2-20 K. 3 steklenice ako
denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako
denar naprej za 20.— K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni dobavitelj
Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na var-
stveno znamko.
V Ljubljani v lekarnah.
dr. G. Piccoli, R. Sušnik.

Joško Nabergoj
c. kr. orožn. postajevođa

Fanči Nabergoj roj. Schiffrer

— poročena. —

2227

Gradac 6. junija 1914. Ljubljana

PATENTE
vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapriženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Naznanilo.
Slav. občinstvu se vlijudo naznanja, da je
v hotelu **Tratnik, Sv. Petra cesta**
v Ljubljani, otvorjena nova lepa
kavarna
z najboljšimi pijačami, igrami itd.
Za obilen obisk se priporočata
2186 **Leopold in Alojzija Tratnik.**

Dobro blago se samo hvali! 122

G. F. Jurásek
vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.
Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer,
harmonik itd. Najboljše strune „Weichold“ in druge ter vse potrebščine glasbil. —
Jamčin pismono 10 let. — Zavod za uglaševanje ter popravila glasovirjev in vsega
glasbenega orodja.
Najcenejša posojevalnica.
Vglašujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim
slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neiz-
kazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo po-
kvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter
popravila vseh glasbenih instru-
mentov je na Kranjskem
koncesionirana tyrdka
F. G. Jurásek.

PALMA
perot pošca.

PALMA

Berson gumijevi podpet-
niki so
najboljši!

Za praznik Sv. Rešnjega Telesa priporoča svojo veliko zalogo
moških in deških oblek po brez-
konkurenčnih nizkih cenah. : **B. Götzl** Ljubljana
Mestni trg 19.

Zajamčen uspeh ali pa donos nazaj. Zdravilni učinek o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. Razpošiljanje strogo diskretno. 1684

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/II.

Zalogo v Ljubljani: Lekarna pri „Stari jeklini“, drogeriji Kana in „Adrija“.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se cene podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, se cene veliko nižje.

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smeli manjkati.

„Salvator“ gumijevi podpetniki.

Nedosežni po elastičnosti, lahkotnosti, trdnosti.

Glavna zaloga:

Anton Krisper, Ljubljana.

MEIN

110 podružnic — 200 zalog.

Podružnica: LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 7.

Pošiljanje po pošti na vse kraje cesarstva od 5 kg naprej — franko.

Vzorci od žgane in surove :: kave zastoj in franko. ::

Uvoz kave.

110 podružnic. — 200 zalog.

Gritzner šivalni stroj je najboljši.

Garancija 10 let. Edino zastopstvo vseh specialnih strojev. Gritznerjev stroj krpa (maši) perilo, nogavice in veze (šitka), kroglični tek. — Nizka cena (tudi na obroke).

Vsi spadajoči deli in kolosa.

Josip Petelinc, Ljubljana, Križevniška ulica 7

Zahtevajte ilustriran prospekt, poštne prost.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najhitrejša in najkrajša vožnja iz **Havre v New York** odhod iz Ljubljane vsaki torek.

Vožnja iz **Havre v Kanado** odhod vsak mesec enkrat in iz **Bordeaux v juž. Ameriko.**

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) in brezplačna pojasnila izdaja odino.

Ed. Šmarda konces. potovalna agencija v Ljubljani, Dunajska cesta 18

Veljavne vožnje liste za potnike in Ameriko nazaj v domovino po najnižji ceni.

A. KUNST Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Razglednice umetniške, in pokrajinske se dobe vedno v veliki izbiri v „Narodni knjigarni“ Prešernova ulica 7.

Josip Stupica jermenar in sedlar v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svoje bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav** krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko delo spadajoče potrebne ščine, že obrabljene vozove in v konjske oprave.

Jos. Rojina modni atelije : za gospode : Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj. Pristno angleško blago. Elegantna izdelava. Točno in solidno.

:TONI: JAGER LJUBLJANA, Zidovska ulica št. 5.

Prodtiskartija najnovejših vzorcev za vezene obleke in bluze.

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče **Toplice na Dolenjskem.**

Dolenjskih železnic postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija.

Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo

Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradec, palači prve hrvatske štedione Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.

Informacije podaja češka delniška pivovarna v čeških budejevicah, Roza Rohman, Ljubljana, Bogumil Pouka, Trst. 2505

C. kr. priv. tovarna za cement Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2181 raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Pozor! Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Valentin Accetto, Trnovski pristan št. 14.

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom naznanjati, da imam **veliko zalogo doma** 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hekto čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljeno na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

Najboljše švicarske vezanine.

A. ŠARC last. Jadviga Šarc Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Perile za dame in gospode po meri.

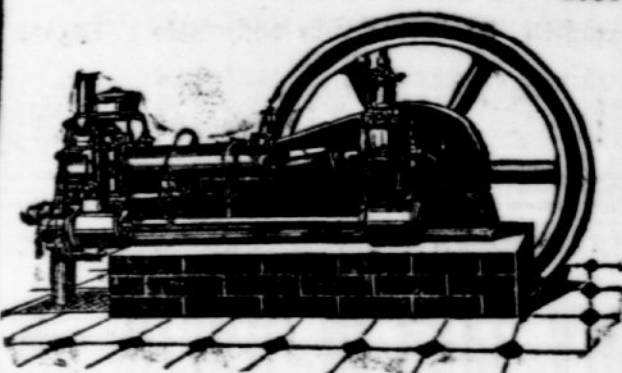
Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Spargnase 1.

priloga po tiskarskih cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauzer“ in „Bayard“ samokresni najbogatejša izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinatice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd. Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencolnevo lokomobile. Najmodernejša konstrukcija. Največja tvornost! Najvarčnejši obrat! Doslej predanih čez 121.000 motorjev z 1.300.000 konjak. silami. Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši. Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti.

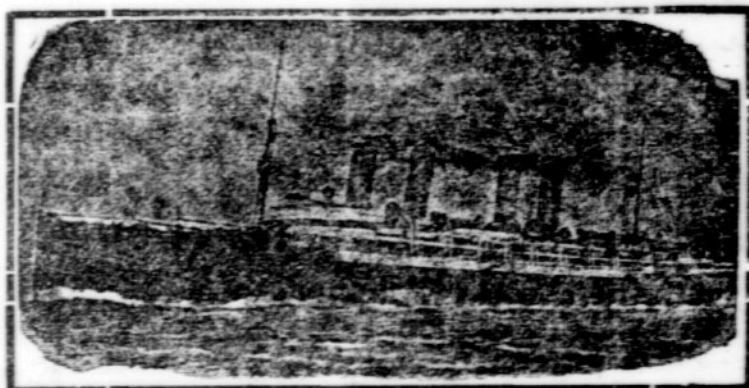

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo:

F. R. SEUNIG, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov.

„Vaterland“

58.000 ton,

„Imperator“

52.000 ton.

Najnovejša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačna pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v medkrovju osebno pa v novem meščanskem razredu obstoječim z 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obednicah pri pogrnjenih mizah se donosa hrana po strežajih. Cena meščanskemu razredu 20—30 K višja.

Za vožnjo 6½, največ 7 dni dam na zahtevo jamstvo.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti „Kazino“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1-96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratki) nogavic	1-96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz kloba, olupšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazinicca s trakovi in vezeninami	1-96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1-96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	2-90
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-50
1 komad šal	1-96
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Naročila iz dežele se pod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

proje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

Žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Naravnim naravnikom se pošilja s porzajem.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

x x x x x

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribjo olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasilnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostранsko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete.

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belinskih blagaja.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

CERESIT

dela mokre kleti, vlažna stanovanja

zajamčeno suha

IA REFERENCE, AVSTR. PATENT

ZASTON. ST. 36 PROSPEKTI

Avst. ceresitna družba z. z. Dunaj XIX, Eisenbahnstrasse N. 61. Tel. D. 252.

Zdravilišče

Gleichenberg

Štajersko

Neprekosljiva vrednosti pri vseh boleznih sopli. Svetovno-slavni zdravilni vrelec (Emin vrelec, Konstantinov vrelec.) Pojasnila in prospekte pri zdrav. komisiji v Gleichenbergu.

Sezija: 15. maja do 30. septembra.

Triumph
Štedilnike, peči, trajnogoreče vloge.
(za uzidat v lončene peči)

ceniki zastorj!
Do bavn. nastavi se usakemu naznani jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z. z. o. z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Zagni polno jarmenik in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst zlasti patentni brzodelni jarmenik, jarmeniki cepilniki, (samice), bencan-ki, ski jarmenik enolistni in dvolistni.

Vsi stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd. itd.

Vsi stroji za izdelovanje pohištva iz vpognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa.

Stroji za lesno volno.

Tvornica strojev G. TONNIES, Ljubljana P.

TURBINE

za vse vodne razmere z največjo izrabljivostjo.

Precizijski regulatorji.

Patent prijavljen.

MODERNE 320

TRANSMISIJE.

Prevzem kompl. tvor-

niških oprav za vso

:: lesno industrijo. ::

Najfinije reference mnogo-

vrstnih obratov tu in v ino-

zemstvu. Sedaj se izdeluje

turbinska naprava za

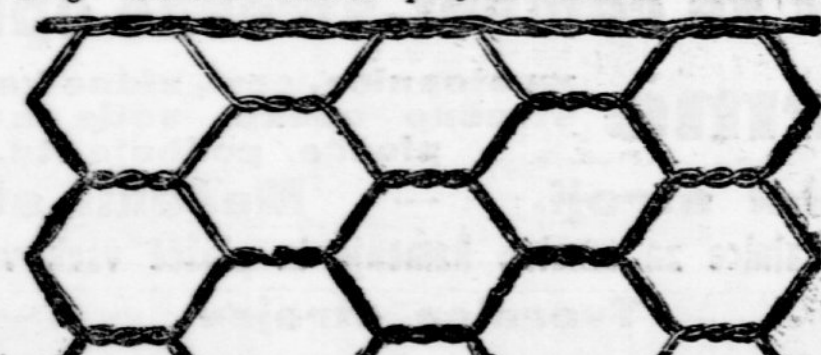
1. kranjsko elektr. cen-

tralo: 2 turbini po 1600

konjskih sil.

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane strojne žične pletenine

s 13—120 mm širokimi petljami različnih debelosti

807—III

priloge za ograditve parkov za divjačino, vinogradov, drevesnic, kot varstvo prot zločinom, za pasjake, varstvo proti toči, fazanerije, voliere in kletke, za igra-lišča lawe-tenisa (do 3 m širokosti v zalogi), za Rabitzove stene, monireto gradnje itd. Te pletenine se šele po spletenju v ognju pocinkajo in zatorej ne rjave in so tudi trdnije nego vse iz pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štiriooglate žične strojne pletenine za ograditve vseh vrst, okenske mreže in mreže za pesek in gramoz, ves ogradilni material, loklena bodeča žica za plotove, žičaste in žične ograje, stopniške, okenske, grob- ne, grobniske, pocelne in balkonske ograje ter vse zadnje izdelke dobavljajo po niskih cenah

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Naravni vzorci in pojasnila vsake vrste gratis in franko.

Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železnino.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravi in nareče se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovnik na zahtevanje zastorj in poštne preste.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

322

Velika izbira:

Solidna postrežba:

Pazite
na
etiketo!

Anton Presker
krojač

40

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava

se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in sončnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. — Moderno opremljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi poročniški slučajji.
Poljanska cesta 16. 1059 Telefon št. 141.

Katinka Widmayer pri „Solncu“ za vodo

priloga veliko zalogo nagrobnih vencev iz suhih cvetlic in trakove z napisom, dalje vezanje cvetlic po naročilih. — Priloga tudi belo perilo za dame, otroke in gospe in veliko zalogo trpežnih in elegantnih čevljev.
Točna postrežba. 1012 Nizke cene.

Usta-
novljeno
L. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon
št. 154.

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana Delavnica: Igriška ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“. Električna sila.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev.
J. ROZMAN, KRANJ.

I. denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitala in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.
II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. Inkaso menic.
IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimski modroci, otroški vozički itd.
Najsolidnejše blago.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

13 je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je svažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak tork popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odsej stev. 35,
od južnega kolodvora na desno poleg predizidnice.

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**
1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za nengajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

ALFONZ BREZNIK učitelj Glasbene Matice in edini zapriščeni strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.
Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najposobnejša trdnja in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubberger & Gloss.
Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).
Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navidezne „pofelne“ pri kričalcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Stroji za betonske votle kvadre, stroji za cement. strešno opeko.
Forme za stopnice, cevi, zidne kamene, strešno opeko, votle kvadre, plošče, podboje itd.
Drobilni stroji. — **Mešalni stroji.**
Stiskalnice za umetno kamenje in plošče vseh vrst.
Tvornica strojev
Dr. Gaspary & Co., Markranstädt, Nemčija.
Razkazilni prostori s ca. 50 stroji v obratu.
Obisk se zeli. Katalog št. 24 zastoj.

Brizgalnice
cevi, telovadno orodje in avtomobile
kupujte samo pri
R. A. Smekal, Zagreb
katera trdnja se zdaj glasi: 2093
Središčna prodaja ognjegačnih brizgalnic in potrebnih telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smekalov
R. A. Smekal V. L. Stratilek V. K. Smekal.
Opozorjamo
da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške trdnje po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške oznake in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovensko trdnjo.

Denar takoj kulantno

iz lastnega za trgovce, obrtnike, tvorničarje itd., za višje uradnike, častnike in privatne uradnike, strogo diskretno. Majhna vračila. Komerc. pisarna **Sandor Wiener** (prot. firma) **Pozna (Pressburg)** 1873

Dober zaslužek

dobe inteligentni in marljivi ljudje brez posebnega truda. — Kje in kako, izvedo ako upravnistvu „Slov. Naroda“ naznanijo svoje naslove v zaprtih zavetkih z napisom „Dober zaslužek/2160“.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte **NOVE** vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-4z ilustrovan cenovnik i, zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprti) 30 h). **L. Singer** higienična manufaktura, Dunaj F I Wiesingerstr. 8 F.

SANATORIJ Kopališče Topolšica

Kako si drzneš, prineseš kaj drugega nego dokazano dobri cigaretni papir ali stročnice

„Biser Spodnjega Stajerskega.“

Specialitete: Lahmannova zdravljenja, oglikovokislil vrelec (30%), obširne zračne kopeli, odebelenje in shujšanje. Šefzdravnik dr. Victor Hecht.

1638

Ottoman.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 60,780.720-18 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965.304-25 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vse pojasnila daje: cigar pisarne so v lastni bančni hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Staroslavno zvepleno zdravilišče. Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. — Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroznana radioaktivna žveplena kopel 58° C priporočljiva za itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrih, želodcu in v črevesih. — Električna masaža, blatne, oglj. kisline in solne kopeli, zdravljenje z vroč. zrakom. **Moderni komfort.** **Odprto celo leto.** **Novi hoteli.** Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnateljstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov. **Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim smetom povzročijo samo** **„STEARIT“** Neutrpijiv za vsako novo stavbo. Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co. Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidic & Co. v Ljubljani.

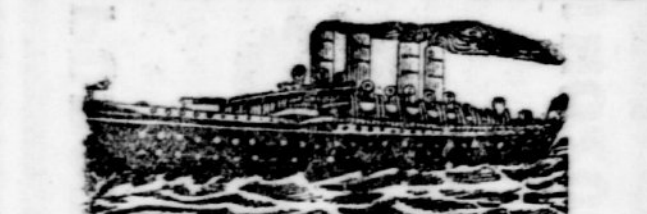
Stalni 2200 krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Slovenski zavod. Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru za nožranje in živčne bolezni. Celotno leto odprto, zmerne cene. Govori se slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE. Reden ladijski promet iz Trsta v New York po nizkih cenah.

Potniki III. razreda dobe med vožnjo prosto vino in tudi v Trstu do odhoda ladje hrano in stanovanje prosto.

Pojasnila, vozne karte: Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25 Cunard Line, Trst, Via Miramar 7.

Za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težke celivne rane, je najboljša mešano vlačno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snaznost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladeče mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Škatljica 70 vin. Pristno samo s polg stoječo varstveno znamko. En poizkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti nadomestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le. karna pri Črnem orlu, Praga, Mala strana, ogei Nerudove ulice št. 203. Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. Po pošti ako se pošlje naprej s K 16 vin. dobite 4 škatljice, ako 7 K 10 škatelj franko. V Ljubljani v lekarnah **dr. G. Piccoli. R. Sušnik.**

Novo! Prvikrat tukaj! Novo!

Samo kratek čas. Vsak dan od 9. zjutraj do 9. zvečer.

ZVERINJAK

Živa zbirka zanimivih divjih zveri, popolnoma nenavadni eksemplari v nalašč zato zgrajenih vagonih.

V šivalski skupini so: levi, leopardi, hijena, antilope, pantri, alipaskvarji, volkovi, medvedje, ptice roparice, jako veliki krokodili, kače, plazilci in druge zanimive zveri.

Krmiljenje divjih zveri ob 7. uri zvečer.

Cene: I. prostor 40 vinarjev, II. 20 vinarjev.

Šolska mladina v spremstvu učiteljskega posebnostno znižane cene.

Stari konji in osli se kupujejo za hrano zverem.

Obiliga obiska prosi s spoštovanjem **vдова Grič.**

Perilo za bolne zavezo v zalogi. Izdelovanje nevestinskih oprem. Perilo za deteta v zalogi.

Ustanovljeno 1870.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

moškega perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistilnice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslano perilo zgotovi v soboto tistega tedna.

Priznana najpoštenejša postrežba.

Posteljino perje, puh in kapok.

Sportni predmeti. Posteljno perilo.

Dr. Gustav Jägerove volnene perilo. Dr. Lahmannova zdravstveno perilo.

440

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

43/40

43/40

43/40

43/40

43/40

43/40

43/40

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

43/40

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Luserjev oblič za turiste

Zahtevalje pri nakupu vedno izrecno Luserjev oblič za turiste
po K 1-20, najboljši in najzanesljivejši pomoček proti kurjim očesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah.
Glavna zaloga lekarna A. Schwenk, Dunaj-Meidling. Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve
originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliča za turiste. Pozor pred ponaredbami!

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma,
električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na
katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopej itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Voznja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za
40 Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Smrtno naznanilo.

Samo 2206

Ting-Ting

usmrti
vse
stenice
z zalogo vred.

Dobiva se povsod v steklenicah po
60 h. Zraven spadajoča razpršilnica
20 h (se nabavi samo enkrat). Ge-
neralna zaloga: **Friderik Traub**,
Dunaj, XVIII/1, Gentzg. 4. V Ljub-
ljani pa **Anton Kanc**, drogerija
in **B. Čvančara**, drogerija.

Sestra Hildegarda Rohrmann

v uršulinskem samostanu na Dunaju
(Währing)

se iskreno zahvaljuje, ker je
bila pri uporabi

tinkture za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

rešena težke želodčne bolezni.

Steklenica 20 vin.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Šelenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Krapinske toplice (Hrvaško.) zdravijo protin, rev- matizem, ischias.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelvodne naprave!
Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana
Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek,
la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši
moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklice in
otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

Preselitev trgovine.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem
preselil trgovino s pletarskimi izdelki, Florijanska ulica 22

na Stari trg št. 28.

Tem potom vljudno naznanjam, da imam v zalogi vsako-
vrstne košarice za rože, ročna dela, potovalne
kovčege, sobno in vrtno pleteno pohištvo i. t. d.

Sprejemam vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila točno
in po nizki ceni. 2165

Franco Janež

pletarski mojster, Ljubljana, Stari trg št. 28.

! Pozor! Košnja!

Kateri kosilni stroj je najboljši?

Brez dvoma nova kosilnica „ZMAJ“,

ker je najtrpežnejši in dosedaj najlažje tekoči stroj.

Dobi se edinole pri:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta 16 : LJUBLJANA : Dunajska cesta 16.

Istotam se dobe tudi ameriške kosilnice **McCormick** in **Deering**
ter obračalniki za mrvo in konjske grablje. — Velika zaloga rezervnih delov.

Poskusite „Zmaj“, predno kupite kak stroj!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000—

Vlog „ 43.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je puplarno varna in

stoji pod kontrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 % obrestim in najmanj 1 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.